

Stapi lífeyrissjóður

Ársreikningur 2022

Stapi lífeyrissjóður
Strandgötu 3
600 Akureyri
kt. 601092-2559

Áritun óháðs endurskoðanda	2
Áritun tryggingastærðfræðings	5
Skýrsla stjórnar	6
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	9
Efnahagsreikningur	10
Yfirlit um sjóðstreymi	11
Tryggingadeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	12
Efnahagsreikningur	13
Yfirlit um sjóðstreymi	14
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	15
Séreignardeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	16
Efnahagsreikningur	17
Yfirlit um sjóðstreymi	18
Tilgreind séreignardeild	
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	19
Efnahagsreikningur	20
Yfirlit um sjóðstreymi	21
Skýringar	22
Deildarskipt séreignardeild	43
Óendurskoðað yfirlit	
Ófjárhagslegar upplýsingar	46
Stjórnarháttayfirlýsing	50

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Stapa lífeyrissjóðs („sjóðinn“) fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2022 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álitið er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samkvæmt bestu vitund okkar og skilningi lýsum við yfir að við höfum ekki veitt neina óheimila þjónustu samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014 og við erum óháð sjóðnum við endurskoðunina.

Við vorum fyrst kjörin endurskoðendur sjóðsins á ársfundi hans, 30. júní 2020 og höfum verið endurskoðendur sjóðsins samfelld síðan þá.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun ársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á ársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur

Viðbrögð í endurskoðuninni

Tilvist og mat á fjárfestinga

Bókfært verð fjárfestinga nam 339.121 millj. kr. eða 97% af heildareignum þann 31. desember 2022 (2021: 350.412 millj. kr.). Vísað er til skýringa 2 og 10 - 12 um fjárfestingar.

Meðal fjárfestinga eru hlutabréf, hlutdeildarskírteini, skuldabréf, bundnar bankainnstæður og afleiður. Sjóðurinn setur sér fjárfestingastefnu þar sem meðal annars er fjallað um samsetningu verðbréfa og viktörk einstakra eignaflokka. Fjárfestingarnar eru að jafnaði í vörslu banka eða fjármálafyrirtækis. Þar sem fjárfestingar eru verulegur hluti af eignum sjóðsins þá er það lykilþáttur í endurskoðun okkar að staðfesta að fjárfestingarnar séu til og í eigu sjóðsins.

Fjárfestingarnar eru ýmist færðar á gangvirði, upphaflegri kaupkröfu eða samkvæmt virðisáðferð, þar sem breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint og á mati stjórnenda. Vegna umfangs og mikilvægis fjárfestinga og að hluti þeirra er færður á virðismati sem byggir meðal annars á mati stjórnenda þá er tilvist og mat þeirra lykilþáttur í endurskoðuninni.

Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að staðfesta eignarhald sjóðsins á fjárfestingum í árslok og leggja mat á forsendur sem stjórnendur nota við útreikning á verðmæti þeirra. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:

- Staðfesta tilvist og eignarhald fjárfestinga í árslok með ytri staðfestingum.
- Staðfesta gengi á úrtaki skráðra verðbréfa með aðstoð gagnaveitna og upplýsingum frá sjóðstjórum.
- Meta aðferðir og útreikning stjórnenda sjóðsins á óskráðum fjárfestingum.
- Skýringar í ársreikningi vegna fjárfestinga voru yfirfarnar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Lykilþættir endurskoðunar, frh.:

<p>Mat á lífeyrisskuldbindingu tryggingadeildar Lífeyrisskuldbinding sjóðsins nam 619.260 millj. kr. í árslok 2022 (2021: 580.038 millj. kr.). Endurmetnar skuldbindingar umfram eignir tryggingadeildar sjóðsins námu 31.424 millj. kr. í árslok eða 5,07% af hreinni eign (2021: 27.524 millj. kr. eða 4,75%). Lífeyrisskuldbinding tryggingadeildar er reiknuð út af óháðum tryggingastærðfræðingi.</p> <p>Vegna mikilvægis tryggingafræðilegrar stöðu fyrir tryggingadeild sjóðsins er útreikningur á lífeyrisskuldbindingu lykilatriði í endurskoðuninni.</p> <p>Vísað er í yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og í skýringu 14.</p>	<p>Endurskoðunaraðgerðir okkar miðuðu að því að leggja mat á þær forsendur sem tryggingastærðfræðingur notar við mat á lífeyrisskuldbindingu. Í þeirri vinnu fólst meðal annars:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Við lögðum mat á óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings. • Verklag við útreikninga var yfirfarið. • Við unnum greiningaraðgerðir á breytingu lífeyrisskuldbindingar á árinu með því að setja fram væntingar um breytingu ársins og bera saman við niðurstöðu tryggingastærðfræðings. • Verðmatssérfræðingur okkar vann sjálfstæða útreikninga á ákveðnum þætti lífeyrisskuldbindingar til að leggja mat á niðurstöðu tryggingastærðfræðings. • Við yfirförum yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringu 14 í ársreikningi og staðfestum að framsetning væri í samræmi við reglur.
---	--

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að leggja mat á rekstarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og framkvæmdastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sjóðinn órekstrarhæfan.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun ársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Hrafnhildur Helgadóttir, endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun ársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 22. mars 2023

KPMG ehf.

Áritun tryggingastærðfræðings

Til stjórnar og sjóðfélaga Stapa lífeyrissjóðs

Undirritaður hefur metið lífeyrisskuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs í árslok 2022. Matið er framkvæmt í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um tryggingafræðilegar athuganir á lífeyrissjóðum og forsendum fyrir þeim og leiðbeinandi reglur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um tryggingafræðilegt mat á stöðu lífeyrissjóða.

Notast er við reiknilíkan Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga um lækun aldursbundinnar dánartíðni, sem fjármálaráðuneyti hefur auglýst sem hluta af staðalforsendum við tryggingafræðilegar athuganir. Miðað er við 3,5% vexti p.a. umfram hækkun verðlags. Við mat á örorkulíkum er byggt á meðaltals örorkulíkum íslenskra lífeyrissjóða miðað við reynslu árunna 2011-2016 aðlagð að reynslu Stapa lífeyrissjóðs. Þannig er notast við 40% álag hjá körlum og ekkert álag hjá konum.

Yfirlit yfir helstu niðurstöður matsins er að finna í yfirliti um tryggingafræðilega stöðu sem og í skýringu nr. 14.

Skuldbindingar sjóðsins eru reiknaðar á grundvelli upplýsinga úr iðgjalda- og lífeyrisbókhaldi sjóðsins um áunnin réttindi virkra og óvirkra sjóðfélaga skipt eftir aldri þeirra og lífeyrisgreiðslur til einstakra sjóðfélaga í árslok 2022. Miðað er við réttindaákvæði í samþykktum sjóðsins.

Í matinu eru reiknaðar út áfallnar skuldbindingar vegna þeirra sjóðfélaga, sem þegar eiga réttindi í sjóðnum og áætlaðar framtíðarskuldbindingar vegna þeirra iðgjalda, sem ætla má að virkir sjóðfélagar greiði til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris. Þessi áætluðu framtíðariðgjöld svo og áætlaður rekstrarkostnaður og fjármagnsgjöld í framtíðinni eru núvirt miðað við árslok 2022, með sama hætti og skuldbindingar. Þá er í matinu tekið tillit til endurmats á skuldabréfaeign sjóðsins, en hún hefur verið núvirt miðað við sömu ávöxtunarkröfu og skuldbindingarnar eða 3,5%.

Niðurstaða athugunarinnar er sú að skuldbindingar Stapa lífeyrissjóðs eru 5,1% umfram eignir að meðtöldu verðmæti framtíðariðgjalda í hlutfalli af skuldbindingum.

Reykjavík, 22. mars 2023

Bjarni Guðmundsson

tryggingastærðfræðingur

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Stapi lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu í samræmi við 52. gr. þeirra laga. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins. Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir: tryggingadeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild.

Helstu upplýsingar um rekstur og þróun

Ávöxtun eigna sjóðsins árið 2022 var sú slakasta frá árinu 2008. Niðurstöðuna má rekja til neikvæðrar ávöxtunar innlendra og erlendra hlutabréfa auk verðfalls sem varð á skuldabréfum ÍL-sjóðs í kjölfar kynningar fjármálaráðherra á hugleiðingum sínum um slit sjóðsins. Á meðan þessi stærstu eignaflokkar sjóðsins skiluðu neikvæðri ávöxtun mældist verðbólga mjög há sem hratt af stað vaxtahækkunarferli hér innanlands sem og erlendis. Þessi slaka ávöxtun kemur í kjölfar góðrar ávöxtunar undanfarin þrjú ár. Því er meðalraunávöxtun sjóðsins undanfarin 10 ár enn yfir ávöxtunarmarkmiðum sjóðsins eða sem nemur 3,8%.

Stjórn gerir ráð fyrir að starfsemi sjóðsins verði með svipuðu sniði á næstu árum. Þó liggur fyrir að gera þarf breytingar á réttindatöflum sjóðsins í kjölfar þess að forsendur um lækkandi dánartíðni eftir fæðingarágöngum voru staðfestar af fjármálaráðherra, sem leiddi til umtalsverðar hækkunar á skuldbindingum sjóðsins. Stjórn sjóðsins gerir ráð fyrir að leggja tillögur að breytingum á samþykktum fyrir ársfund sjóðsins 2023 sem aðlagar réttindakerfi sjóðsins að breyttum forsendum.

Sjóðfélagar og iðgjöld

Á árinu 2022 greiddu 22.185 sjóðfélagar hjá 3.718 launagreiðendum iðgjöld til tryggingadeildar sjóðsins. Iðgjöld ársins námu alls 16.472 millj. kr. Iðgjöld til tryggingadeildar voru kr. 15.825 millj. kr. og hækkuðu um 14,6% frá fyrra ár en iðgjöld til séreignardeildar hækkuðu um 11,7% milli ára og voru 422 millj. kr. Þá námu iðgjöld tilgreindrar séreignardeildar 226 millj. kr. á árinu. Fjöldi virkra sjóðfélaga sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum voru 15.686 hjá tryggingadeild, 864 hjá séreignardeild og 394 hjá tilgreindri séreignardeild.

Lífeyrisréttindi

Órskurðað réttindi í réttindakerfi Stapa þróast að mestu í takti við breytingu á eignavísitölu sjóðsins. Því munu breytingar á eignaverði hafa minni áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar en ella. Mat á skuldbindingum sjóðsins byggir á spá um lífslíkur sjóðfélaga, sem felur í sér mikla óvissu. Meðalævilengd Íslendinga hefur verið að lengjast og er óvarlegt annað en að búast við að sú þróun haldi áfram á komandi árum. Miðað við óbreyttan lífeyrisaldur og -réttindi hefði slík þróun neikvæð áhrif á getu sjóðsins til að standa undir skuldbindingum sínum til lengri tíma þar sem sjóðfélagar njóta við þær aðstæður að jafnaði greiðslna í lengri tíma en útreikningar gerðu ráð fyrir. Því er nauðsynlegt að réttindakerfi sjóðsins byggi á uppfærðum og framsýnum lýðfræðilegum forsendum.

Í samræmi við þessi sjónarmið eru skuldbindingar sjóðsins í árslok 2022 reiknaðar miðað við lækkandi dánartíðni sjóðfélaga í samræmi við reiknilíkan Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga sem Fjármálaráðuneytið staðfesti í desember 2020. Lækkandi dánartíðni hefur að óbreyttu verulega neikvæð áhrif á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins eins og ársreikningurinn ber með sér. Stjórn sjóðsins hefur útfært mótvægisáðgerðir sem koma á ný jafnvægi í tryggingafræðilega stöðu sjóðsins sem lagðar verða fyrir ársfund sjóðsins.

Lífeyrisgreiðslur

Heildarlífeyrisgreiðslur tryggingadeildar sjóðsins á árinu námu 9.088 millj. kr. og hækkuðu um 14,9% frá fyrra ári. Eftirlaunagreiðslur námu 6.657 millj. kr. örorkulífeyrir nam 2.076 millj. kr., makalífeyrir nam 302 millj. kr. og barnalífeyrir 54 millj. kr. Þá námu lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild 244 millj. kr. og í tilgreindri séreignardeild 21 millj. kr. Lífeyrisþegar í árslok voru 12.003 í tryggingadeild.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Rekstrarkostnaður

Rekstrarkostnaður sjóðsins á árinu 2022 var 548 millj. kr. Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum var 0,1%. Stöðugildi á árinu voru 20,3 og námu launagreiðslur 275 millj. kr.

Ávöxtun og eignir

Hrein eign tryggingadeildar til greiðslu lífeyris nam 341.130 millj. kr. og lækkaði um 2,2% frá fyrra ári. Nafnávöxtun deildarinnar var neikvæð um 4,2% en raunávöxtun nam -12,6%. Hrein eign séreignardeildar var 7.732 millj. kr. og lækkaði um 8,2% frá fyrra ári. Séreignardeildin býður upp á þrjú ávöxtunarsöfn, Innlána safnið, Varfærna safnið og Áræðna safnið og nam hrein raunávöxtun safnanna -6,7%, -16,0% og -17,5% á árinu. Hrein eign tilgreindrar séreignardeildar nam 548 millj. kr. í lok árs.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt hefur verið gerð á stöðu tryggingadeildar sjóðsins í árslok 2022. Tryggingafræðileg afkoma ársins var neikvæð um 3.900 millj. kr. og var tryggingafræðileg staða sjóðsins neikvæð í árslok um 31.424 millj. kr. eða 5,1% af skuldbindingum sjóðsins.

Neikvæða tryggingafræðilega afkomu sjóðsins má rekja til slakrar ávöxtunar eigna sjóðsins á árinu. Á móti kemur að vegna hækkandi ávöxtunarkröfu á markaði lækkar endurmat skuldabréfa um 15.140 millj. kr. frá fyrra ári sem vegur upp á móti áhrifum slakrar ávöxtunar. Áfallin staða sjóðsins er neikvæð sem nemur 2,2% en framtíðarstaðan um 8,7%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er því í heild neikvæð um 5,1% sem má rekja til upptöku nýs spálíkans í staðalforsendur tryggingafræðilegrar úttektar íslenskra lífeyrissjóða sem kom til framkvæmda við úttektar sjóðsins vegna 2021. Nýtt spálíkan tekur mið af þróun undanfarinna áratuga sem gefur til kynna að lífslíkur haldi áfram að aukast um ókomna tíð. Eldri tryggingafræðilegar úttektir hafa byggt á staðalforsendum sem taka einungis mið af reynslutölum úr fortíðinni sem gera ekki ráð fyrir að þróun undanfarinna áratuga um hækkun lífaldurs haldi áfram. Stjórn sjóðsins hefur nú til skoðunar tillögur að samþykktarbreytingum sem aðlaga réttindakerfi sjóðsins að breyttum lýðfræðilegum forsendum og hafa það að markmiði að ná jafnvægi milli eigna og framtíðarskuldbindinga sjóðsins.

Stjórnarhættir

Góðir stjórnarhættir eru að mati Stapa lífeyrissjóðs forsenda þess að starfsemi sjóðsins sé árangursrík og að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Með góðum stjórnarháttum vill sjóðurinn leggja grunn að vönduðum og faglegum vinnubrögðum og góðum og uppbyggilegum samskiptum við sjóðfélaga og launagreiðendur sem greiða iðgjöld til sjóðsins. Þannig er stuðlað að trausti í samskiptum stjórnenda og starfsmanna sjóðsins við sjóðfélaga, launagreiðendur, viðskiptamenn og aðra þá sem samskipti eiga við sjóðinn. Hluti af góðum stjórnarháttum er að stefna að því að þjónusta sjóðsins sé ávallt til fyrirmyndar, hann ráði yfir öflugri upplýsingatækni og stuðli að gagnsæi í starfsemi sinni með því að veita góðar og áreiðanlegar upplýsingar.

Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórn sjóðsins hefur einnig sett sér starfsreglur í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Vísað er í viðauka með ársreikningi varðandi stjórnarháttayfirlýsingu sjóðsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Stapi lífeyrissjóður telst til eininga tengdum almannahagsmunum, sbr. lög nr. 3/2006 um ársreikninga og getur því í yfirliti með skýrslu stjórnar upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál í samræmi við gr. 66. d sömu laga. Jafnframt er gert grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Vísað er í viðauka með ársreikningi þessum.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Önnur mál

Í október sl. kynnti fjármálaráðherra niðurstöður skýrslu um stöðu ÍL-sjóðs (hét áður Íbúðalánasjóður) og næstu skref sem fyrirhugað er að ráðast í. Skuldabréf voru gefin út af Íbúðalánasjóði frá árinu 2004, með ríkisábyrgð, sem bera 3,75% verðtryggða vexti og eru án uppgreiðsluheimilda (sk. íbúðabréf). Frá því tímamarki sem íbúðabréfin voru gefin út hefur vaxtastig á Íslandi lækkað og markaðsvirði skuldabréfanna þar með hækkað. Einn af valkostum sem fjármálaráðherra hefur nú lagt fram er að setja afturvirk lög um slit ÍL-sjóðs og framkalla þannig greiðsluþrot ÍL-sjóðs.

Daginn eftir umrædda kynningu fjármálaráðherra voru íbúðabréf sett á athugunarlista í Kauphöll Íslands vegna óvissu um útgefandann og verðmyndun bréfanna. Í framhaldinu hafa svo átt sér stað viðskipti með bréfin sem hafa leitt til þess að markaðsvirði þeirra hefur lækkað umtalsvert. Íbúðabréf með lokagjalddaga 2044 lækkuðu í verði um 16%, íbúðabréf með lokagjalddaga 2034 lækkuðu um rúmlega 8% og íbúðabréf með lokagjalddaga 2024 um rúmlega 1%.

Heildarfjárhæð íbúðarbréfa í eignasafni Stapa nam um 32 mö. kr. þann þegar fjármálaráðherra kynnti hugmyndir sínar. Í framhaldi af umræddum kynningarfundum fjármálaráðherra lækkaði virði bréfanna um 4,4 ma. kr. (13,6%). Áhrif lækkunar bréfanna á ávöxtun tryggingadeildar Stapa voru neikvæð sem nemur um 1,3% af heildareignum. Neikvæð áhrif á séreignarsöfn voru 2,0% í Varfærna safni, 1,8% í Áæðna safni og 0,7% í tilgreindri séreign.

Stapi á aðild að sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða vegna málsins. Sjóðurinn hefur sjálfur og á sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða aflað lögfræðiálita sem staðfesta að fyrirhugaðar aðgerðir fjármálaráðherra andstæðar eignarréttarákvæði stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu. Í því ljósi eru forsendur lífeyrissjóða fyrir viðræðum við fjármálaráðherra að uppgjör skuldabréfa ÍL-sjóðs miði við fullar efndir skv. skilmálum þeirra. Samtöl við sérskipaðan milligöngumann fjármálaráðherra á þeim nótum vegna málsins hafa ekki skilað árangri. Komi til þess að Alþingi samþykki afturvirk lög líkt og fjármálaráðherra hefur boðað gerir sjóðurinn ráð fyrir að sækja bætur fyrir tjón sem slík lagasetning kann að valda.

Stjórn og framkvæmdastjóri Stapa lífeyrissjóðs staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2022 með undirritun sinni.

Akureyri, 22. mars 2023

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2022

	Skýr.	2022	2021
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		4.459.136	3.880.232
Iðgjöld launagreiðenda		12.013.224	10.442.739
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(230.471)	(138.621)
		<u>16.241.888</u>	<u>14.184.350</u>
Sérstök aukaframlög	3	593.167	526.553
		<u>16.835.055</u>	<u>14.710.903</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	9.353.321	8.204.765
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		101.259	85.803
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	5.075	4.939
Eftirlaun frá Tryggingastofnun		(739)	(914)
		<u>9.458.916</u>	<u>8.294.592</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	(12.598.198)	47.475.521
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	(2.801.192)	8.224.236
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		24.400	20.800
Hreinar tekjur af fjárfestingum í íbúðarhúsnæði		0	(442)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		32.469	27.700
Vaxtatekjur af handbæru fé		384.919	(9.308)
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		22.640	18.648
Ýmsar fjárfestingartekjur		21.789	87.958
Fjárfestingargjöld	8	(57.939)	(71.434)
		<u>(14.971.111)</u>	<u>55.773.679</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	547.530	504.570
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign í ársbyrjun		(8.142.502)	61.685.419
		<u>357.553.530</u>	<u>295.868.112</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>349.411.030</u></u>	<u><u>357.553.530</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr.	2022	2021
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	199.328.632	208.297.340
Skuldabréf	11	139.527.017	141.779.186
Afleiðusamningar		0	24.400
Bundnar bankainnstæður		265.292	310.968
		<u>339.120.941</u>	<u>350.411.894</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.693.123	1.320.679
Aðrar kröfur		61.985	49.720
		<u>1.755.108</u>	<u>1.370.399</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	265.163	273.888
Handbært fé		<u>8.373.342</u>	<u>5.601.519</u>
Eignir samtals		<u>349.514.553</u>	<u>357.657.700</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		103.524	104.171
Skuldir samtals		<u>103.524</u>	<u>104.171</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>349.411.030</u>	<u>357.553.530</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2022

	2022	2021
Inngreiðslur		
Iðgjöld	16.462.599	14.742.653
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	123.063	27.261
Aðrar inngreiðslur	89	224
	<u>16.585.752</u>	<u>14.770.138</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	9.458.916	8.294.592
Rekstrarkostnaður	538.804	495.845
Aðrar útgreiðslur	70.928	78.936
	<u>10.068.648</u>	<u>8.869.373</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>6.517.103</u>	<u>5.900.764</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.953.714	777.031
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(24.229.020)	(28.836.745)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	18.681.486	25.968.824
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	16.893.803	13.745.837
Keypt skuldabréf	(25.815.990)	(19.323.438)
Seld skuldabréf	8.408.085	3.207.112
Endurgreidd bundin innlán	78.145	213.078
Gjöld vegna reksturs íbúðarhúsnæðis	0	(442)
	<u>(4.029.777)</u>	<u>(4.248.744)</u>
Hækkun á handbæru fé	<u>2.487.326</u>	<u>1.652.020</u>
Gengismunur af handbæru fé	<u>284.497</u>	<u>(17.920)</u>
Handbært fé í ársbyrjun	<u>5.601.519</u>	<u>3.967.420</u>
Handbært fé í lok árs	<u><u>8.373.342</u></u>	<u><u>5.601.519</u></u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2022

Tryggingadeild

	Skýr.	2022	2021
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		4.208.327	3.655.751
Iðgjöld launagreiðenda		11.616.366	10.151.864
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(15.276)	(15.574)
		<u>15.809.417</u>	<u>13.792.041</u>
Sérstök aukaframlög	3	593.167	526.553
		<u>16.402.584</u>	<u>14.318.593</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	9.088.354	7.912.919
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		101.259	85.803
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	5.075	4.939
Eftirlaun frá Tryggingastofnun		(739)	(914)
		<u>9.193.949</u>	<u>8.002.747</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	(12.012.681)	46.342.390
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	(2.633.789)	8.050.690
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		24.400	20.800
Hreinar tekjur af fjárfestingum í íbúðarhúsnæði		0	(442)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		32.469	27.700
Vaxtatekjur af handbæru fé		369.849	(10.116)
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		22.212	18.465
Ýmsar fjárfestingartekjur		21.789	87.958
Fjárfestingargjöld	8	(57.521)	(71.765)
		<u>(14.233.271)</u>	<u>54.465.680</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	506.363	465.009
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		(7.531.000)	60.316.518
Hrein eign í ársbyrjun		348.661.724	288.345.207
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>341.130.726</u>	<u>348.661.724</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Tryggingadeild

Eignir	Skýr.	2022	2021
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	194.756.930	203.504.540
Skuldabréf	11	136.376.756	138.199.842
Afleiðusamningar		0	24.400
Bundnar bankainnstæður		265.292	310.968
		<u>331.398.978</u>	<u>342.039.750</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.615.850	1.261.384
Aðrar kröfur		61.181	48.893
		<u>1.677.031</u>	<u>1.310.276</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	265.163	273.888
Handbært fé		<u>7.882.993</u>	<u>5.131.919</u>
Eignir samtals		<u>341.224.165</u>	<u>348.755.834</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir		93.439	94.109
Skuldir samtals		<u>93.439</u>	<u>94.109</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>341.130.726</u>	<u>348.661.724</u>
Skuldbindingar utan efnahags	15		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2022

Tryggingadeild

	Skýr.	2022	2021
Inngreiðslur			
Iðgjöld		16.048.117	14.343.718
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		104.468	26.369
		<u>16.152.585</u>	<u>14.370.088</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		9.193.949	8.002.747
Rekstrarkostnaður		497.637	456.283
Aðrar útgreiðslur		70.480	27.550
		<u>9.762.067</u>	<u>8.486.580</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>6.390.519</u>	<u>5.883.508</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		1.896.155	757.007
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(23.547.150)	(28.267.828)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		18.421.596	25.114.693
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		16.678.440	13.530.192
Keypt skuldabréf		(25.424.585)	(18.557.969)
Seld skuldabréf		7.970.362	3.159.423
Endurgreidd bundin innlán		78.145	213.078
Gjöld vegna reksturs íbúðarhúsnæðis		0	(442)
		<u>(3.927.037)</u>	<u>(4.051.846)</u>
Hækkun á handbæru fé		2.463.481	1.831.662
Gengismunur af handbæru fé		287.593	(18.021)
Handbært fé í ársbyrjun		5.131.919	3.318.278
Handbært fé í lok árs		<u>7.882.993</u>	<u>5.131.919</u>

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2022

Tryggingafræðileg staða 2022

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	341.130.725	0	341.130.725
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(3.970.880)	0	(3.970.880)
Núvirði framtíðariðgjalda.....	0	250.675.899	250.675.899
Eignir samtals.....	337.159.846	250.675.899	587.835.744
Skuldbindingar			
Eftirlaun.....	288.336.508	215.684.874	504.021.382
Örorkulífeyrir.....	40.344.089	42.913.020	83.257.109
Makalífeyrir.....	10.781.295	6.219.924	17.001.219
Barnalífeyrir.....	213.972	2.395.468	2.609.440
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	4.900.044	7.470.887	12.370.932
Skuldbindingar samtals.....	344.575.909	274.684.173	619.260.082
Skuldbindingar umfram eignir.....	(7.416.063)	(24.008.274)	(31.424.338)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-2,15%	-8,74%	-5,07%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	-1,12%	-9,64%	-4,75%

Tryggingafræðileg staða 2021

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	348.661.724	0	348.661.724
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa.....	(19.111.360)	0	(19.111.360)
Núvirði framtíðariðgjalda.....	0	222.963.584	222.963.584
Eignir samtals.....	329.550.364	222.963.584	552.513.948
Skuldbindingar			
Eftirlaun.....	279.060.315	195.234.963	474.295.278
Örorkulífeyrir.....	39.042.924	37.528.428	76.571.352
Makalífeyrir.....	10.438.884	5.541.879	15.980.763
Barnalífeyrir.....	212.915	2.033.043	2.245.958
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar.....	4.542.786	6.401.974	10.944.760
Skuldbindingar samtals.....	333.297.825	246.740.286	580.038.111
Eignir umfram skuldbindingar.....	(3.747.461)	(23.776.702)	(27.524.163)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok.....	-1,12%	-9,64%	-4,75%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun.....	1,08%	1,97%	1,45%

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2022

Séreignardeild

	Skýr.	2022	2021
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		250.808	224.481
Iðgjöld launagreiðenda		171.176	153.476
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(126.049)	(97.941)
		<u>295.935</u>	<u>280.016</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	<u>243.815</u>	<u>284.851</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	(552.949)	1.092.018
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	(161.848)	164.923
Vaxtatekjur af handbæru fé		14.336	912
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		226	108
Fjárfestingargjöld	8	(508)	107
		<u>(700.742)</u>	<u>1.258.068</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	<u>38.730</u>	<u>37.688</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign í ársbyrjun		8.419.819	7.204.273
		<u>(687.352)</u>	<u>1.215.546</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>7.732.467</u></u>	<u><u>8.419.819</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Séreignardeild

	Skýr.	2022	2021
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	4.253.900	4.528.771
Skuldabréf	11	2.968.038	3.405.535
		<u>7.221.938</u>	<u>7.934.306</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		40.149	34.586
Aðrar kröfur		636	671
		<u>40.785</u>	<u>35.257</u>
Handbært fé		<u>479.173</u>	<u>460.317</u>
Eignir samtals		<u>7.741.895</u>	<u>8.429.880</u>
Skuldir			
Aðrar skuldir		9.428	10.061
Skuldir samtals		<u>9.428</u>	<u>10.061</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>7.732.467</u>	<u>8.419.819</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2022

Séreignardeild

	Skýr.	2022	2021
Inngreiðslur			
Iðgjöld		290.372	294.743
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		17.658	920
		<u>308.031</u>	<u>295.663</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		243.815	284.851
Rekstrarkostnaður		38.730	37.688
Aðrar útgreiðslur		1.105	51.386
		<u>283.650</u>	<u>373.925</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>24.380</u>	<u>(78.262)</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		55.106	19.577
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(590.506)	(363.295)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		257.323	752.392
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		205.510	187.994
Keypt skuldabréf		(347.620)	(740.277)
Seld skuldabréf		417.759	37.433
		<u>(2.428)</u>	<u>(106.176)</u>
Hækkun, (lækkun) á handbæru fé		<u>21.952</u>	<u>(184.438)</u>
Gengismunur af handbæru fé		<u>(3.096)</u>	<u>100</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>460.317</u>	<u>644.654</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>479.173</u></u>	<u><u>460.317</u></u>

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris 2022

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2022	2021
Iðgjöld			
Iðgjöld launagreiðenda		225.682	137.399
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(89.146)	(25.106)
		<u>136.536</u>	<u>112.293</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	4	<u>21.151</u>	<u>6.994</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	6	(32.569)	41.113
Hreinar tekjur af skuldabréfum	7	(5.555)	8.623
Vaxtatekjur af handbæru fé		735	(104)
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		203	75
Fjárfestingargjöld	8	89	224
		<u>(37.098)</u>	<u>49.930</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	9	<u>2.436</u>	<u>1.874</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		75.851	153.355
Hrein eign í ársbyrjun		471.986	318.631
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u><u>547.837</u></u>	<u><u>471.986</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2022	2021
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	10	317.803	264.028
Skuldabréf	11	182.222	173.810
		<u>500.025</u>	<u>437.838</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		37.124	24.709
Aðrar kröfur		168	156
		<u>37.292</u>	<u>24.865</u>
Handbært fé		<u>11.177</u>	<u>9.284</u>
Eignir samtals		<u>548.493</u>	<u>471.986</u>
Skuldir samtals		<u>656</u>	<u>0</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u><u>547.837</u></u>	<u><u>471.986</u></u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2022

Tilgreind séreignardeild

	Skýr.	2022	2021
Inngreiðslur			
Iðgjöld		124.110	104.192
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		937	(29)
Aðrar inngreiðslur		89	224
		<u>125.136</u>	<u>104.386</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		21.151	6.994
Rekstrarkostnaður		2.436	1.874
Aðrar útgreiðslur		(656)	0
		<u>22.931</u>	<u>8.868</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>102.204</u>	<u>95.518</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		2.454	447
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(91.364)	(205.622)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		2.567	101.738
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		9.853	27.651
Keypt skuldabréf		(43.786)	(25.191)
Seld skuldabréf		19.965	10.255
		<u>(100.311)</u>	<u>(90.722)</u>
Hækkun á handbæru fé		<u>1.893</u>	<u>4.796</u>
Handbært fé í ársbyrjun		<u>9.284</u>	<u>4.488</u>
Handbært fé í lok árs		<u><u>11.177</u></u>	<u><u>9.284</u></u>

1. Starfsemi

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir launafólk sem á aðild að almennum stéttarfélögum á Norður- og Austurlandi og nær starfsvæði sjóðsins frá Hrótafirði í vestri að Hornafirði í austri.

Sjóðurinn starfar samkvæmt samþykktum sem staðfestar eru af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Í undantekningar tilfellum er vikið frá framsetningarformi samkvæmt viðauka 1 í reglunum, þegar fjárhæðir undirliða teljast óverulegar og eru þær þá felldar inn í aðra undirliði. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sjóðsins.

Gjaldmiðlar og vísitölur

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í árslok. Gengi Seðlabanka Íslands greinist þannig:

	Meðalgengi ársins		Árslokagengi	
	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
Evra (EUR).....	142,33	150,19	151,50	147,60
Bandaríkjadalur (USD).....	135,46	127,05	142,04	130,38
Sterlingspund (GBP).....	166,90	174,71	170,81	175,73
Sænsk króna (SEK).....	13,39	14,80	13,62	14,39
Norsk króna (NOK).....	14,09	14,78	14,41	14,77
Dönsk króna (DKK).....	19,13	20,20	20,37	19,85

Fjárhæðir

Fjárhæðir í reikningunum eru sýndar í þúsundum króna.

Áhættustjórnun

Lífeyrissjóðurinn hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Sjóðurinn hefur ekki gert afleiðusamninga í þeim tilgangi að verja áhættu í starfsemi hans, hvorki fjárhagslega áhættu eða lýðfræðilega.

Áhættureikningsskilum eru ekki beitt og afleiðuviðskipti ekki stunduð, önnur en þau sem greinir frá hér að ofan. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir né aðrir afleiðusamningar eru gerðir.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna.

Matsaðferðunum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: gangvirðismatið byggir á uppgefnu verði á virkum markaði.

Stig 2: gangvirðismatið byggir ekki á uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nýlegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum fjármálagerna með sambærilegan líftíma á virkum markaði), eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingum s.s. gengi frá rekstraraðila sjóðs, innra virði félags eða verðmati viðurkennds matsaðila.

Stig 3: gangvirðismatið byggir á kostnaðarverði eða lægra verði hafi sjóðurinn upplýsingar sem benda til þess eða á afskrifuðu kostnaðarvirði þar sem tekið er tillit til kaupávöxtunarkröfu, áfallinna vaxta, verðbóta og gengisbreytinga gjaldmiðla eftir því sem við á.

2. Grundvöllur reikningsskilanna (framhald)

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilgreinum sem berast sjóðnum. Iðgjöld eru flokkuð eftir því hvort þau eru greidd af sjóðfélögum sjálfum eða eru mótframlag launagreiðanda. Jafnframt eru ógreidd iðgjöld áætluð í lok árs og er áætlunin byggð á skilum iðgjalda á undanförunum árum. Ógreidd iðgjöld í lok árs eru eignfærð í efnahagsreikningi sem kröfur á launagreiðendur.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er greitt til jöfnunar á örorkubyrði á milli lífeyrissjóða og færast sem sérstök aukaframlög meðal iðgjalda.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur sjóðsins til sjóðfélaga og skiptast þær í eftirlaun, makalífeyri, örorkulífeyri og barnalífeyri en á móti eru þar greiðslur frá Umsjónarnefnd eftirlauna. Annar kostnaður sem færður er með lífeyriskostnaði er framlag í Virk starfsendurhæfingarsjóð og beinn kostnaður sem fellur til vegna örorkulífeyrisúrskurða.

Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf, bundnar bankainnstæður, afleiður og aðrar fjárfestingar. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf og eru þau metin á gangvirði. Gangvirðismatið er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Skuldabréf eru framseljanleg skuldabréf og önnur skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem haldið er til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi. Sjóðurinn hefur ekki flokkað nein skuldabréf með þeim hætti að þeim skuli haldið til gjalddaga. Gangvirðismat er þrepaskipt sbr. upplýsingar hér að framan.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en 3 mánaða.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

3. Sérstök aukaframlög

	2022	2021
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði.....	593.167	526.553

4. Heildarfjárhæð lífeyris

Eftirlaunagreiðslur úr tryggingadeild.....	6.656.989	5.703.823
Örorkulífeyrir.....	2.076.157	1.880.409
Makalífeyrir.....	301.561	281.003
Barnalífeyrir.....	53.647	47.683
	9.088.354	7.912.919
Eftirlaunagreiðslur úr séreignardeild.....	241.241	281.774
Örorkulífeyrir.....	2.575	3.077
Eftirlaunagreiðslur úr tilgreindri séreignardeild.....	21.151	6.994
	9.353.321	8.204.765

5. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2022	2021
Úrskurðarkostnaður tryggingalækna, vottorð ofl.....	5.075	4.939

6. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Arðgreiðslur	1.966.850	786.682
Hagnaður af sölu eignarhluta	6.757.346	16.308.573
Breytingar á gangvirði	(21.322.394)	30.380.265
	<u>(12.598.198)</u>	<u>47.475.521</u>
Áhrif gjaldmiðla færð meðal tekna af eignarhlutum í félögum og sjóðum	9.306.143	1.650.874
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild	(12.012.681)	46.342.390
Séreignardeild	(552.949)	1.092.018
Tilgreind séreignardeild	(32.569)	41.113
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga greinist þannig: *)		
Arion banki hf.	(1.128.597)	4.565.947
BlackRock Developed World Index Fund	(2.033.340)	4.226.224
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD	108.174	199.317
Eimskipafélag Íslands hf.	260.864	2.308.687
Festi hf.	(555.778)	1.041.363
Hagar hf.	391.533	528.475
Íslandsbanki hf.	(79.142)	491.512
Kvika banki hf.	(1.176.583)	1.068.104
Marel hf.	(3.542.511)	1.093.965
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR	(193.383)	436.558
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc	178.711	392.881
Pimco Income "I"	46.206	138.013
Schroder International Selection Fund, Emerging Markets	(845.639)	(53.568)
Síldarvinnslan hf.	1.173.642	1.594.040
State Street World Index Equity Fund	(1.595.840)	2.966.501
Storebrand Global ESG Plus B4	(579.302)	686.113
Vanguard - Global Stock Index	(314.350)	578.391
Vontobel Fund - Global Equity	(870.195)	877.506
Warburg Pincus Private Equity XII	556.272	1.175.118
Warburg Pincus Global Growth	398.639	441.503
Afkoma 20 stærstu fjárfestinga alls	<u>(9.800.617)</u>	<u>24.756.651</u>

*) Afkoman er samanlagður söluhagnaður, arður og óinnleyst breyting á gangvirði

7. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Tekjur flokkaðar eftir verðmatsaðferðum:	2022	2021
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	(5.845.420)	4.465.571
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	379.781	2.233.338
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	2.664.446	1.525.327
	<u>(2.801.192)</u>	<u>8.224.236</u>

Áhrif gjaldmiðla færð meðal hreinna tekna af skuldabréfum 12 1.968

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild	(2.633.789)	8.050.690
Séreignardeild	(161.848)	164.923
Tilgreind séreignardeild	(5.555)	8.623

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		Samtals
	1 og 2	3	
Skuldabréf með ríkisábyrgð	(5.769.194)	0	(5.769.194)
Skuldabréf sveitarfélaga	(563.125)	0	(563.125)
Skuldabréf lánastofnana	403.782	0	403.782
Skuldabréf fyrirtækja	462.900	1.769.597	2.232.496
Veðlán sjóðfélaga	0	894.849	894.849
	<u>(5.465.638)</u>	<u>2.664.446</u>	<u>(2.801.192)</u>

Hreinar tekjur greinast þannig eftir skuldabréfaflokkum:	Gangvirðisstig		Samtals
	1 og 2	3	
Skuldabréf með ríkisábyrgð	2.675.925	0	2.675.925
Skuldabréf sveitarfélaga	867.767	0	867.767
Skuldabréf lánastofnana	1.157.176	0	1.157.176
Skuldabréf fyrirtækja	1.998.040	1.020.855	3.018.896
Veðlán sjóðfélaga	0	504.472	504.472
	<u>6.698.909</u>	<u>1.525.327</u>	<u>8.224.236</u>

	2022	2021
Niðurfærsla í ársbyrjun	88.373	1.621.411
Breyting á almennri niðurfærslu skuldabréfa fyrirtækja.....	(23.525)	(1.530.437)
Breyting á almennri niðurfærslu veðlána sjóðfélaga.....	(17.335)	(2.601)
	<u>47.514</u>	<u>88.373</u>

8. Fjárfestingargjöld

					2022	2021
Vörslu- og umsýslubókun					53.856	67.109
Önnur fjárfestingargjöld					4.084	4.325
					57.939	71.434
	Séreignarsjóðir					
	Tryggingadeild	Varfærna safnið	Áræðna safnið	Varfærna tilgreinda safnið	Samtals 2022	Samtals 2021
Bein fjárfestingargjöld						
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	(4.563)			(168)	(4.730)	990
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	(3.498)	0	0	0	(3.498)	(24.464)
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	30.563	(134)	(502)	0	29.927	(18.267)
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu..	(12.991)	0	0	0	(12.991)	66.039
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	24.332	319	550	88	25.289	39.348
Vörslubóknanir.....	43.925	436	708	79	45.147	42.812
Önnur fjárfestingargjöld.....	4.084	0	0	0	4.084	4.325
Bein fjárfestingargjöld samtals.....	81.853	622	755	(1)	83.229	110.782
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	11.909	528	528	39	13.004	14.679
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	16.485	1.242	454	431	18.612	24.084
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	176.434				176.434	197.377
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	376.864	1.596	4.290	564	383.313	327.572
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu..	1.122.044				1.122.044	792.807
Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld samtals.....	1.703.735	3.366	5.272	1.034	1.713.407	1.356.519
Fjárfestingargjöld samtals						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	11.909	528	528	39	13.004	14.679
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	11.922	1.242	454	264	13.882	25.074
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	172.936	0	0	0	172.936	172.913
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	407.427	1.463	3.788	564	413.241	309.305
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu..	1.109.053	0	0	0	1.109.053	858.846
Kaup- og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta.....	24.332	319	550	88	25.289	39.348
Vörslubóknanir.....	43.925	436	708	79	45.147	42.812
Önnur fjárfestingargjöld.....	4.084	0	0	0	4.084	4.325
Fjárfestingargjöld samtals.....	1.785.588	3.988	6.027	1.033	1.796.636	1.467.301
Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	554.506	22.872	22.872	14.456	614.706	341.738
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	1.544.629	114.874	30.002	90.616	1.780.121	5.919.842
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	11.826.239				11.826.239	11.445.147
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	76.020.617	372.949	929.499	126.721	77.449.786	55.763.034
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu..	43.762.523				43.762.523	16.479.113
Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign (%)						
Vegna innlendra verðbréfasjóða	2,15%	2,31%	2,31%	0,27%	2,12%	1,97%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða.....	0,77%	1,08%	1,51%	0,29%	0,78%	1,12%
Vegna innlendra fagfjárfestastjóða	1,46%	0,00%	0,00%	0,00%	1,46%	1,25%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0,54%	0,39%	0,41%	0,44%	0,53%	0,40%
Vegna annarra erlenda sjóða um sameiginlega fjárfestingu..	2,53%	0,00%	0,00%	0,00%	2,53%	2,49%
Samtals af heildareignum.....	0,52%	0,18%	0,12%	0,19%	0,55%	0,45%

9. Rekstrarkostnaður

9.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:

	2022	2021
Laun og launatengd gjöld.....	336.925	314.037
Tryggingastærðfræðingur	3.582	4.190
Endurskoðun	5.625	5.789
Innri endurskoðun.....	5.455	6.037
Lögfræðikostnaður.....	13.623	6.446
Fjármálaeftirlit.....	17.705	17.893
Tölvukostnaður.....	93.412	87.408
Annar kostnaður.....	71.203	62.770
	547.530	504.570

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast þannig á deildir:

Tryggingadeild.....	506.363	465.009
Séreignardeild.....	38.730	37.688
Tilgreind séreignardeild.....	2.436	1.874

9.2 Laun og launatengd gjöld:

Laun starfsfólks.....	255.719	238.072
Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar.....	19.358	17.455
Launatengd gjöld	61.848	58.510
	336.925	314.037

Stöðugildi að meðaltali.....	20,3	20,0
------------------------------	------	------

9.3 Laun stjórnarmanna, lykilstjórnenda og endurskoðunarnefndar:

Laun stjórnenda:

Framkvæmdastjóri.....	25.172	22.787
Skrifstofustjóri og staðgengill framkvæmdastjóra.....	14.689	14.158
Áhættustjóri.....	14.096	13.832
Forstöðumaður eignastýringar.....	22.919	20.880
Forstöðumaður réttindasviðs.....	19.614	18.466
	96.490	90.123

Laun stjórnar:

Erla Jónsdóttir, formaður.....	3.014	2.613
Dagmar Ýr Stefánsdóttir.....	811	0
Guðný Hrund Karlsdóttir.....	865	0
Heimir Þorleifur Kristinsson, varamaður.....	68	0
Jónína Hermannsdóttir, fyrrverandi stjórnarmaður.....	302	1.552
Kristín Halldórsdóttir, fyrrverandi stjórnarmaður.....	860	1.552
Oddný María Gunnarsdóttir.....	1.672	1.552
Sigríður Dóra Sverrisdóttir, varamaður.....	693	63
Sverrir Mar Albertsson.....	1.672	1.502
Tryggvi Jóhannsson, varaformaður.....	3.026	2.820
Unnar Már Pétursson.....	1.726	1.552
Valdimar Halldórsson.....	1.726	1.552
	16.436	14.761

Laun endurskoðunarnefndar:

Halla Bergþóra Halldórsdóttir, fyrrverandi formaður.....	975	1091
Ragna Hrund Hjartardóttir, formaður.....	203	0
Sverrir Mar Albertsson.....	589	546
Unnar Már Pétursson.....	589	546
	2.356	2.182

Laun nefndar um laun stjórnar:

Borghildur Freyja Rúnarsdóttir, formaður.....	189	0
Erla Jónsdóttir.....	0	114
Guðmundur Finnbogason.....	0	114
Hjördís Þóra Sigurþórsdóttir.....	126	171
Jens Garðar Helgason.....	126	114
Tryggvi Jóhannsson.....	126	0
	567	513

9. Rekstrarkostnaður (framhald)

9.4 Þóknar til ytri endurskoðenda sjóðsins:	2022	2021
Þóknun fyrir endurskoðun.....	5.174	5.339
Önnur þjónusta.....	451	451
	<u>5.625</u>	<u>5.789</u>
9.5 Þóknar til innri endurskoðenda sjóðsins:		
Þóknun fyrir innri endurskoðun.....	5.455	6.037
	<u>5.455</u>	<u>6.037</u>
9.6 Þóknar til tryggingastærðfræðings sjóðsins:		
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegri stöðu.....	3.214	2.498
Önnur þjónusta.....	368	1.692
	<u>3.582</u>	<u>4.190</u>

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	63.651.145	69.216.249
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	6.611.723	7.399.790
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	129.065.765	131.681.300
	<u>199.328.632</u>	<u>208.297.340</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild.....	194.756.930	203.504.540
Séreignardeild.....	4.253.900	4.528.771
Tilgreind séreignardeild.....	317.803	264.028

Eignarhlutar í innlendum félögum greinast þannig:

Skráð félög:	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Arion banki hf.....	3,0%	4.492.986	6.829.758	4.298.408	8.580.829
ARIONs SDB.....	0,3%	320.033	570.160	320.033	736.498
Brim hf.....	0,0%	13.795	35.670	13.795	30.743
Eik fasteignafélag hf.....	3,9%	1.063.069	1.583.075	1.063.069	1.650.155
Eimskipafélag Íslands hf.....	4,0%	1.846.064	3.673.798	2.025.122	3.920.977
Festi hf.....	4,6%	1.766.215	2.587.537	1.842.742	3.358.911
Hagar hf.....	4,2%	2.168.739	3.442.633	2.411.744	3.590.274
Icelandair Group hf.....	0,4%	144.986	212.761	160.517	287.409
Iceland Seafood International hf.....	5,9%	1.832.578	961.067	1.832.578	2.351.039
Íslandsbanki hf.....	2,4%	5.479.941	5.765.075	2.110.088	2.598.726
Kaldalón hf.....	6,5%	1.179.358	1.062.000	0	0
Kvika banki hf.....	3,1%	3.141.414	2.870.462	3.050.326	4.048.862
Marel hf.....	1,2%	3.431.757	4.700.811	3.236.725	8.257.685
MAREL NA (Marel hf.).....	0,3%	1.629.005	1.089.934	1.347.957	1.520.669
NOVA hf.....	2,0%	388.037	326.528	0	0
Origo hf.....	7,2%	513.247	997.333	1.146.356	2.305.668
Reginn hf.....	4,5%	1.462.323	2.259.538	1.462.323	2.737.835
Reitir fasteignafélag hf.....	3,3%	2.015.315	2.227.463	2.015.315	2.115.468
Síldarvinnslan hf.....	2,9%	3.746.699	6.417.781	2.822.669	4.416.076
Síminn hf.....	3,9%	911.265	1.840.498	1.347.490	3.780.617
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.....	3,6%	755.131	1.448.237	749.915	1.662.750
Skeljungur fjárfestingafélag hf.....	0%	0	0	37.764	63.915
Sýn hf.....	0,2%	25.603	24.978	267.471	288.886
Vátryggingafélag Íslands hf.....	4,3%	847.062	1.274.480	848.064	1.540.465
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.....	0,4%	101.738	106.088	0	0
		<u>39.276.359</u>	<u>52.307.666</u>	<u>34.410.469</u>	<u>59.844.455</u>

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Óskráð félög:					
Alda Credit Fund slhf.....	9,9%	150.000	214.350	150.000	205.350
Alda Credit Fund II slhf.....	13,6%	200.000	257.800	200.000	245.600
Alda Credit Fund III slhf.....	6,4%	250.000	277.000	250.000	265.500
Ásgarður hf.....	5,7%	6.250	10.313	6.250	10.313
Bakkastakkur slhf.....	14,8%	185.900	206.033	167.348	200.467
Blávarmi slhf.....	3,3%	607.350	729.051	607.350	583.618
Brunnur Vaxtarsjóður II.....	5,4%	154.789	154.789	34.157	34.157
Crowberry II slhf.....	5,5%	68.710	72.222	10.449	10.351
Eignarhaldsfélag lífeyrissjóða hf.....	0,0%	0	0	745	5.948
Fí eignarhaldsfélag slhf.....	7,6%	354.505	354.505	354.505	354.505
Frumtak 2 slhf.....	10,2%	526.355	1.529.125	508.995	1.103.501
Frumtak 3 slhf.....	6,4%	122.067	122.067	29.000	29.000
Genís hf.....	3,8%	250.000	250.000	250.000	250.000
Horn III slhf.....	4,2%	351.250	469.126	424.167	378.908
Innviðir fjárfestingar slhf.....	14,6%	692.797	655.040	631.240	587.053
Íslensk verðbréf hf.....	5,0%	127.727	69.949	127.727	102.750
Jarðvarmi slhf.....	3,3%	657.237	1.003.841	657.237	880.293
Kjölfesta slhf.....	17,6%	296.509	319.345	296.509	324.543
Loðnuvinnslan hf.....	1,7%	11.911	196.564	11.911	177.747
MF1 slhf.....	18,8%	174.673	215.721	361.290	496.412
Norðurböð hf.....	15,0%	108.169	341.972	108.169	339.385
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.....	12,9%	60.222	33.780	33.719	21.811
S38 slhf.....	16,8%	490.328	485.566	490.328	486.775
SÍA IV slhf.....	7,6%	696.000	717.948	168.000	168.000
SÍA II slhf.....	10,0%	40.000	70.652	40.000	89.053
SÍA III slhf.....	9,7%	800.902	1.321.427	800.902	1.033.665
Sparisjóður Austurlands hf.....	6,5%	44.038	62.784	44.038	61.074
TFII slhf.....	18,0%	445.106	754.918	445.106	734.870
T Plús hf.....	9,1%	2.000	13.180	2.000	12.880
Veðskuld II slhf.....	15,0%	316	30.598	316	30.598
VEX I slhf.....	7,4%	402.504	402.504	146.376	146.376
Önnur félög.....		3.181	1.312	4.805	1.292
		8.280.796	11.343.479	7.362.637	9.371.794
Eignarhlutar í innlendum félögum alls.....		47.557.155	63.651.145	41.773.107	69.216.249
Hlutabréfaeign alls		47.557.155	63.651.145	41.773.107	69.216.249

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Hlutdeildarskírteini greinast þannig:

Innlendir skuldabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
AKTA VaxtaTækifæri	0,6%	35.500	35.115	3.159	37.233
IS Fyrirtækjalánasjóður.....	9,6%	435.504	448.569	0	0
ÍV Ríkisskuldabréfasjóður.....	0,0%	0	0	18.777	22.280
Kvika Iceland Fixed Income Fund.....	6,9%	239.331	466.899	319.108	924.482
Landsbréf-Fyrirtækjaskuldabréf.....	0,1%	13.500	13.481	5.031	5.031
Landsbréf Veðskuldabréfasjóður.....	14,3%	57.963	101.812	57.963	87.267
MF 2 Skuldabréfasjóður.....	16,3%	723.755	838.586	470.694	480.958
Stefnir-skuldabréfaval	0,1%	36.000	37.026	37.125	37.125
Veðskuldabréfasjóður ÍV.....	12,2%	100.000	177.540	100.000	165.420
Veðskuldabréfasjóður ÍV - VIV II.....	20,0%	999.345	1.178.883	999.345	1.078.002
Virðing veðskuldabréfasjóður.....	10,0%	97	60	97	60
Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasjóðum alls.....		2.640.994	3.297.971	2.011.299	2.837.859

Innlendir hlutabréfasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Akta Stokkur.....	5,3%	186.320	331.194	194.656	415.340
Arev NII slhf.....	16,5%	101.680	0	101.680	2.034
Auður I fagfjárfestisjóður slf.....	6,3%	50.332	25.235	50.332	27.707
Brú II Venture Capital Fund.....	1,9%	327.108	0	327.108	0
Frumtak slhf.....	3,7%	8.516	50.610	9.187	56.202
IS Úrvalsvísitölusjóður.....	0,6%	12.118	15.231	15.139	15.139
ÍV Alþjóðlegur hlutabréfasjóður.....	12,6%	52.740	92.636	90.728	180.764
ÍV Erlent hlutabréfasafn.....	13,8%	471.554	454.943	452.483	590.134
ÍV Hlutabréfavísitölusjóður.....	3,0%	17.319	29.624	22.446	43.862
ÍV Stokkur.....	5,3%	53.776	101.072	66.656	148.347
Katla Fund.....	4,1%	816.209	1.327.539	816.209	1.543.773
Kvika - Innlend hlutabréf.....	4,2%	260.855	415.900	264.764	515.462
Stefnir ÍS 15.....	1,6%	312.581	462.849	453.661	775.268
Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum alls.....		2.671.108	3.306.835	2.865.048	4.314.031

Innlendir skammtímasjóðir greinast þannig:

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
IS Lausafjár safn.....	0,0%	552	574	552	553
ÍV Skammtímasjóður.....	0,1%	342	6.343	245.557	246.678
Landsbréf Veltubréf.....	0,0%	0	0	668	669
Hlutdeildarskírteini í innlendum skammtímasjóðum alls.....		894	6.916	246.777	247.901
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum alls.....		5.312.996	6.611.723	5.123.123	7.399.790

Erlend hlutdeildarskírteini greinast þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Fasteignasjóðir.....	5.746.361	4.316.679
Framtakssjóðir.....	34.673.455	36.598.530
Hlutabréfasjóðir.....	56.837.463	57.583.190
Hrávörusjóðir.....	1.330.545	1.627.827
Innviðasjóðir.....	3.952.480	1.995.583
Marksjóðir.....	12.105.511	17.646.328
Skammtímasjóðir.....	34.318	32.117
Skuldabréfasjóðir.....	14.385.632	11.881.047
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....	129.065.765	131.681.300

10. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Hlutdeildarskírteini í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2%:					
Advent International GPE IX.....	2,7%	1.302.960	2.142.654	798.687	2.382.630
Adveq Technology VI.....	3,2%	349.362	1.337.905	2.779	274
Alpinvest Co-Investment Fund VII.....	2,2%	941.279	1.746.322	1.026.604	1.686.940
Alpinvest Secondary Fund VII.....	2,4%	474.894	648.955	271.819	311.149
Alþjóða fasteignasjóðurinn.....	8,8%	22.850	12.745	26.216	14.543
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	4,8%	1.358.280	1.789.860	1.142.367	1.736.274
Partners Group Emerging Markets 2007, L.P.....	3,0%	124.461	128.899	145.949	179.461
Vesey Street Fund III.....	6,2%	13.396	18.031	13.396	17.676
Hlutdeildarskírteini í óskráðum erlendum sjóðum með eignarhlut stærri en 2% alls.....		4.587.483	7.825.370	3.427.817	6.328.946

	Hlutdeild	31.12.2022		31.12.2021	
		Kostnaðarverð	Gangverð	Kostnaðarverð	Gangverð
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum, 20 stærstu:					
Advent International GPE IX.....	2,7%	1.302.960	2.142.654	798.687	2.382.630
Alpinvest Co-Investment Fund 7.....	2,2%	941.279	1.746.322	1.026.604	1.686.940
BlackRock Developed World Index Fund.....	0,9%	8.885.374	17.055.226	8.885.374	19.088.567
BlackRock Global Funds - Fixed Income Global Opportunities Fund X2 USD.....	0,5%	5.175.017	5.407.984	4.459.883	4.584.637
BlackRock Private Opportunities Fund IV.....	4,8%	1.358.280	1.789.860	1.142.367	1.736.274
Carlyle Partners VII.....	0,1%	1.882.552	2.385.731	1.844.478	2.534.892
Crown Asia-Pacific Private Equity IV.....	1,3%	1.099.021	1.911.323	970.338	1.592.836
Fidelity Emerging Markets.....	0,3%	1.513.509	1.427.623	1.513.509	1.967.983
iShares Core MSCI World UCITS ETF.....	0,4%	2.769.706	2.835.910	0	0
KKR Americas Fund XII.....	0,8%	960.586	1.751.277	955.603	1.975.501
Nordea 1 - Alpha 10MA "HBI" (USDHDG) Acc.....	0,4%	2.222.847	2.736.097	2.759.236	3.251.436
Nordea 1 - Alpha 15MA - BI EUR.....	0,7%	3.967.969	4.554.646	3.967.969	4.748.028
Pantheon Global Secondary Fund VI.....	1,5%	946.526	1.763.938	934.210	1.823.988
Pimco Dynamic Multi Asset Fund "I" (EUR).....	0,2%	1.768.422	1.606.845	1.768.422	1.823.988
Schroder International Selection Fund Emerging Markets.....	0,8%	3.809.898	4.565.591	3.628.462	5.411.231
State Street World Index Equity Fund.....	2,0%	6.528.835	12.841.298	6.347.398	14.453.160
Storebrand Global Indeks B4.....	2,9%	6.006.458	6.642.946	3.965.437	4.764.365
Vanguard - Global Stock Index.....	0,1%	1.785.654	2.621.758	1.776.523	2.904.509
Vontobel Fund - Global Equity I.....	1,2%	3.852.449	5.282.983	3.852.449	6.157.269
Warburg Pincus Global Growth.....	0,1%	1.674.822	2.487.985	1.621.424	2.035.948
Warburg Pincus Equity XII.....	0,1%	1.029.618	522.158	1.206.147	706.443
20 stærstu hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum alls.....		59.481.781	84.080.156	53.424.520	85.630.625

Eignarhlutir í félögum og sjóðum flokkaðir eftir matsaðferðum:	31.12.2022	31.12.2021
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 1	139.424.034	151.162.146
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 2	59.427.495	54.171.291
Eignarhlutir og sjóðir á gangvirði - stig 3	477.103	2.963.902
	199.328.632	208.297.340

11. Skuldabréf

Skuldabréf með ríkisábyrgð:	2022	2021
Húsbréf.....	12.949	14.999
Íbúðabréf.....	28.770.630	36.212.966
Ríkisbréf.....	19.257.847	25.130.600
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	156.086	178.773
	48.197.513	61.537.338
Skuldabréf sveitarfélaga	15.216.881	13.087.202
Skuldabréf lánastofnana	19.546.920	21.223.010
Skuldabréf fyrirtækja	48.101.975	37.659.757
Veðlán sjóðfélaga.....	8.511.242	8.360.252
Niðurfærsla skuldabréfa.....	(47.514)	(88.373)
Skuldabréf alls	139.527.017	141.779.186
Skuldabréf flokkuð eftir matsaðferðum:		
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	77.169.001	89.829.874
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	38.732.097	30.164.289
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	23.625.919	21.785.023
	139.527.017	141.779.186
Skuldabréfaeign sundurliðast þannig á deildir:		
Tryggingadeild.....	136.376.756	138.199.842
Séreignardeild.....	2.968.038	3.405.535
Tilgreind séreignardeild.....	182.222	173.810

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum

Í lok árs 2022	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	68.040.131	131.288.501	199.328.632
Skuldabréf.....	139.520.468	6.548	139.527.017
Bundnar bankainnstæður.....	265.292	0	265.292
	207.825.892	131.295.049	339.120.941

Hlutfallsleg skipting 61% 39% 100%

Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:

	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	18.404.516	6.125	14,0%
USD	112.313.749	0	85,5%
GBP.....	76	423	0,0%
SEK.....	570.160	0	0,4%
	131.288.501	6.548	100%

12. Skipting fjárfestingar eftir gjaldmiðlum (framhald)

Í lok árs 2021	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	74.394.532	133.902.805	208.297.337
Skuldabréf.....	141.767.416	11.770	141.779.186
Bundnar bankainnstæður.....	310.968	0	310.968
	<u>216.497.316</u>	<u>133.914.575</u>	<u>350.411.891</u>
Hlutfallsleg skipting	62%	38%	100%
Skipting fjárfestingar eftir erlendum gjaldmiðlum:			
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	Skuldabréf	Hlutfall
EUR.....	19.154.583	11.345	14,3%
USD	114.011.647	0	85,1%
GBP	77	425	0,0%
SEK.....	736.498	0	0,5%
	<u>133.902.805</u>	<u>11.770</u>	<u>100%</u>

13. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Fasteignir og lóðir	Innréttingar, áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	313.973	13.484	327.457
Staða í árslok	<u>313.973</u>	<u>13.484</u>	<u>327.457</u>
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	47.666	5.903	53.569
Afskrift ársins	6.279	2.446	8.726
Staða í árslok	<u>53.946</u>	<u>8.349</u>	<u>62.295</u>
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	266.307	7.582	273.888
Bókfært verð í árslok	<u>260.027</u>	<u>5.136</u>	<u>265.163</u>
Afskriftarhlutföll	2%	20%	
		Fasteignamat	Vátryggingamat
Strandgata 3, Akureyri		241.150	516.103

14. Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu samtryggingardeildar í árslok 2022 miðað við 3,5% ársvexti eru áfallnar skuldbindingar umfram eignir 7.416 milljón eða 2,2% af eignum. Heildarskuldbindingar umfram eignir eru 31.424 milljónir og tryggingafræðileg staða því neikvæð um 5,1%. Vísað er í áritun tryggingastærðfræðings varðandi frekari forsendur við matið.

Eignir	31.12.2022	31.12.2021
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok.....	587.835.744	552.513.948
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun.....	552.513.948	449.430.543
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	35.321.796	103.083.405
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok.....	619.260.082	580.038.111
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	580.038.111	442.998.413
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	39.221.971	137.039.698
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu.....	(3.900.175)	(33.956.294)

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum tryggingardeildar árið 2022

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	328.755.039	256.781.419
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	3.636.870	38.854.105
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	17.026.742	13.102.439
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	(9.088.354)	(7.912.919)
Hækkun vegna nýrra tafla um lífslíkur.....	0	27.194.000
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	(654.433)	735.996
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	339.675.863	328.755.039

15. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í erlendum og innlendum framtakssjóðum. Greiðslur vegna skuldbindinganna geta að hámarki numið 18,1 milljarði króna. Skiptist það þannig að um 3,3 milljarðar eru loforð í innlendum framtakssjóðum og rúmir 14,9 milljarðar til erlendra framtakssjóða. Á móti koma endurgreiðslur frá sjóðunum þegar fjárfestingarnar eru seldar aftur.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

16.1 Áhættustefna, skipulag og markmið áhættustýringar

Í daglegri starfsemi sinni sem lífeyrissjóður stendur sjóðurinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á að gera sér grein fyrir þeim áhættum sem fylgja starfseminni og að fullnægjandi áhættustýring sé ávallt til staðar. Til að mæta þessari kröfu hefur sjóðurinn mótað sérstaka áhættustefnu og áhættustýringarstefnu, þar sem áhætta er skilgreind, helstu áhættuþáttum lýst og gerð grein fyrir skipulagi og framkvæmd áhættustýringar. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á því að móta og samþykkja áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar hjá sjóðnum, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgst með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt. Hluti af áhættustefnu er áhættuáætlun sem sett er upp í fjárfestingarstefnu sjóðsins, þar er áhættuþol sjóðsins metið og töluleg markmið sett um áhættu og hvernig takmörk um áhættu eru nýtt í einstökum flokkum eigna. Í áhættustýringarstefnu er hins vegar fjallað um hvernig áhætta er metin og hvernig fylgst er með að áhættuviðmið séu haldin og hvernig eftirliti er háttáð. Lagt er mat á mikilvægi áhættuflokka, eftirlitsaðgerðir eru skilgreindar og sett fram dagskrá áhættustýringar, þar sem eftirlitsaðgerðir eru tímasettar, hver ber ábyrgð og hvaða skýrslum skuli skilað. Í lögum er lögð sú skylda á lífeyrissjóði að framkvæma eigið áhættumat en samkvæmt reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða er tilgreint að matið skuli framkvæmt a.m.k. árlega. Stjórn, framkvæmdarstjóri og áhættustjóri eiga að taka virkan þátt í gerð eigin áhættumats en framkvæmd þess er í höndum tveggja síðast nefndu. Stjórn er skilað reglulegum skýrslum um framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlítingu við lög, reglur og stefnu sjóðsins. Fjárfestingum og raunar allri starfsemi fylgir áhætta. Til að ná markmiðum sínum þarf sjóðurinn að taka áhættu. Áhættustýring felst í því að stýra áhættu þannig að hún verði innan þeirra marka sem starfseminni hefur verið sett.

16.2 Helstu flokkar áhættu í starfsemi sjóðsins

Lífeyrstryggingaráhætta:

Með lífeyristryggingaráhættu er átt við hættuna á því að skuldbindingar sjóðsins vaxi umfram eignir og að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga. Helstu áhættuþættir í þessum flokki eru: skerðingaráhætta og lýðfræðileg áhætta, en einnig má nefna áhættur eins og iðgjaldaáhættu og lausafjáraáhættu. Skerðingaráhætta er hættan á því að skerða þurfi lífeyrissjóðfélaga. Lýðfræðileg áhætta er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisloforðum sjóðsins breytist á þann veg að lífeyrir reynist lakari en áætlanir gera ráð fyrir. Fylgst er með tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins með mánaðarlegum könnunum og árlega framkvæmir tryggingastærðfræðingur sjóðsins tryggingafræðilegt athugun á stöðu hans. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meira en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er lífeyrissjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins til að jafna þann mun. Sama gildir ef munur samkvæmt tryggingafræðilegum athugunum á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga hefur haldist meiri en 5% samfelld í fimm ár. Þar sem að réttindi í sjóðnum breytast í samræmi við ávöxtun á eignum hans tryggir réttindakerfið ákveðna aðlögun eigna og skuldbindinga, sem dregur úr þessari áhættu. Á móti kemur að ávöxtun á eignum sjóðsins hefur bein áhrif á kaupmátt lífeyrissjóðsins. Lausafjáraáhætta er fólgin í hættunni á að sjóðurinn eigi ekki laust fé til að standa straum af lífeyrisgreiðslum og rekstri. Hluti af lausafjáraáhættu er seljanleika áhætta eigna, þ.e. hversu auðvelt er að breyta eignum í laust fé. Til að mæta lausafjáraáhættu hefur sjóðurinn sett sér það markmið að eiga á hverjum tíma laust fé til að mæta a.m.k. 2 mánaða útgjöldum vegna lífeyris og rekstrar.

Mótaðilaáhætta:

Mótaðilaáhætta er hættan á að mótaðilar eða milliliðir í viðskiptum, t.d. útgefendur skuldabréfa, sjóðfélagar, fyrirtæki og uppgjörsaðilar, standi ekki í skilum (t.d. vegna gjaldþrots) eða að hæfni þeirra til greiðslu versni verulega, bæði vegna útlána og kaupa á fjármálagerningum á markaði. Samþjöppunar- og landsáhætta fellur undir mótaðilaáhættu, enda felur hún í sér hættuna á að margir mótaðilar lendi samtímis í vanefndum. Mótaðilaáhætta er metin bæði áður en viðskipti eiga sér stað og síðan í eftirfylgni með vörslu, endurgreiðslu og uppgjöri á fjármálagerningum. Mótaðilaáhættu þ.m.t. útlánaáhættu er stýrt með áreiðanleikakönnunum og lánshæfismati á mótaðilum, mörkum sem sett eru um kröfur á einstaka aðila eða skylda aðila í eignasafni sjóðsins, reglubundinni skýrslugjöf frá mótaðilum og mati á fjárhagstyrk þeirra, eftirfylgni með skilum og innheimtuaðgerðum, auk reglna um áhættuflokkun viðskiptamanna og varúðarniðurfærslur. Gerð er grein fyrir þróun mótaðilaáhættu í reglubundinni skýrslugjöf til stjórnar.

Fjárhagsleg áhætta:

Með fjárhagslegri áhættu er átt við hættuna á því að fjárhagslegar eignir sjóðsins rýrni í verði og að tekjur af þeim verði lakari en væntingar stóðu til. Sjóðurinn er fyrst og fremst markaðsfjárfestir og eignir hans og áhætta er háð sveiflum á fjármálamörkuðum. Fjárhagsleg áhætta markast af þeim eignaflokkum sem sjóðurinn fjárfestir í og hvernig eignasafn hans er saman sett.

Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) lýtur fyrst og fremst að fjárhagslegum atriðum í starfsemi sjóðsins, þ.e. hættu á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði liða innan og utan efnahagsreiknings, þar á meðal vegna breytinga á vöxtum, uppgreiðslu- og endurfjárfestingaráhættu, gengi gjaldmiðla, verðbólgu og breytinga á virði fjáreigna. Þessi áhætta getur leitt til neikvæðra áhrifa á rekstur og/eða efnahag, bæði vegna aðgerða eða atburða innan sjóðsins eða utan hans. Neikvæð áhrif á rekstur og efnahag geta dregið úr möguleikum lífeyrissjóðsins til að framfylgja stefnu og ná markmiðum sínum. Fjárhagslegri áhættu er fyrst og fremst stýrt með því að fjárfesta í mismunandi flokkum eigna, sem hegða sér misjafnlega við mismunandi markaðsaðstæður, og dreifa þannig áhættu. Í fjárfestingastefnu sjóðsins og stefnum einstakra undirsafna eru fjölmörg ákvæði sem sett eru í þeim tilgangi að stýra áhættu. Þar eru sett markmið um eignasamsetningu, ákvarðaðar viðmiðunarvísitölur sem tekið er mið af við stýringu eigna og vikmörk sett um frávik frá viðmiði. Sett er fram sérstök áhættuáætlun, þar sem tilgreind eru markmið áhættu mæld sem staðalfrávik ávöxtunar og hvernig það er útfært niður á einstaka eignaflokka, markmið um áhættulækkun sem áhættudreifing á að skila, markmið um árangurshlutfall, hermiskekkju, vágildi (VaR) og fleiri áhættumælikvarða. Mælingar á markaðsáhættu eru gerðar með reglulegu millibili og skilar áhættustjóri mánaðarlegum skýrslum til stjórnar um það efni og ítarlegri skýrslum ársfjórðungslega. Brugðist er við með breytingum á eignasamsetningu þróist þessir mælikvarðar á þann veg að hætta sé á að áhætta fari út fyrir markmiðsáhættu sjóðsins.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa (sjá einnig verðbreytingaráhætta). Ef vextir hækka lækkar markaðsvirði skuldabréfaeignar hans. Ef skuldabréf eru ekki metin á markaðsvirði getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Ef vextir lækka getur það leitt til lægri kaupkröfu nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga (endurfjárfestingaráhætta) eða eru greidd upp.

Samtryggingadeild	Meðlíftími			
	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
Skuldabréf á föstum vöxtum.....	7,2	7,7	116.810.605	119.246.948
Skuldabréf á breytilegum vöxtum.....	9,7	10,2	19.566.151	18.952.372
Samtals	7,6	8	136.376.756	138.199.320

Uppgreiðsluáhætta

Sum skuldabréf eru með uppgreiðsluheimild, sem felur í sér uppgreiðsluáhættu fyrir sjóðinn. Hættan er sú að skuldabréf verði greidd upp fyrir lokgjaldþaga og að lífeyrissjóðurinn fái ekki þá ávöxtun sem gert var ráð fyrir við kaup bréfanna. Uppgreiðsluáhætta er nátengd vaxtaáhættu, þ.e. ef vextir lækka, eykst hættan á uppgreiðslu bréfa með slíka heimild. Samkvæmt reglum sem Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga (FÍT) hefur gefið út er uppgreiðsluáhætta skilgreind sem líkur á að uppgreiðslur vaxi eftir því sem munur á vöxtum skuldabréfa og markaðsvöxtum er meiri. Þegar verðmæti uppgreiðsluhæfra skuldabréfa með föstum vöxtum er metið í tryggingafræðilegri úttekt skal samkvæmt 20. gr. reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða „taka tillit til þess til lækkunar mats í samræmi við reglur gefnar út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga“.

	2022	2021
Fullu innleysanlegt.....	15.989.890	18.705.898
Fullu innleysanlegt - með skilyrðum.....	19.084.040	18.100.718
Breytilegir vextir.....	386.573	368.028
Fastir vextir.....	18.697.467	17.732.690
Óinnleysanlegt.....	101.302.825	101.392.704

Verðbreytingaráhætta

Stærsta áhættan við fjárfestingar í markaðsverðbréfum eru breytingar á markaðsvirði bréfanna vegna hagþróunar og breytinga á viðhorfi markaðsaðila. Hætta er á lækkun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Sama hættu er einnig fyrir hendi vegna verðbréfa með fastar tekjur, vegna almennra vaxtahækkana, breytinga á lögun vaxtakúrfu eða vaxtaálagi. Notaðir eru ýmsir mælikvarðar til að mæla markaðsáhættu s.s. VaR (e. Value at Risk, ísl. vágildi), flökt (staðalfrávik), beta, auk ýmissa hlutfalla sem geta bæði gefið til kynna breytingar á markaðinum í heild eða á einstökum eignaflokkum og eignum.

Gjaldmiðlaáhætta

Hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni rýri verðmæti eigna sjóðsins mælt í sömu mynt, en allar skuldbindingar sjóðsins eru í íslenskum krónum. Samkvæmt 6. mgr. 36. gr. laga nr. 129/1997 skal lífeyrissjóður takmarka áhættu í erlendum gjaldmiðlum í heild við 50% af hreinni eign sjóðsins.

	2022	2021
Eignir í erlendri mynt.....	38,0%	38,8%

Ósamræmisáhætta

Hættan á ósamræmi í breytingum á markaðsverði eigna annars vegar og breytingum skuldbindinga hins vegar bæði vegna mismunandi líftíma og fjárfstreymis. Dæmi um áhættuþátt af þessu tagi er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru að fullu verðtryggðar skuldbindingar, en eignasafn er aðeins verðtryggt að hluta.

Verðbólguáhætta

Hættan á að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram ávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta, er ásamt vaxtaáhættu stærsta fjárhagslega áhættan í rekstri lífeyrissjóða. Verðbólguáhættu er hægt að stýra með hlutfalli verðtryggðra eigna af heildarsafni sjóðsins og fjárfestingu í eignum sem hafa fylgni við verðbólgu (eru góð verðbólguvörn). Verðbólguáhættu má einnig verja með afleiðum.

	2022	2021
Verðtryggingarhlutfall.....	35,4%	33,1%

Áhætta vegna skuldbindinga utan efnahags

Hættan á að atriði sem ekki eru hluti af eiginlegum efnahagsreikningi hafi neikvæð áhrif á stöðu sjóðsins. Sjóðurinn á ekki eignir sem eru utan efnahags, hins vegar eru lífeyrisskuldbindingar sjóðsins, sem er stærstur hluti skuldbindinga hans, utan efnahags í hefðbundnu uppgjöri. Þessar skuldbindingar eru metnar í tryggingafræðilegum uppgjörum, sem gerð eru í tengslum við ársuppgjör sjóðsins. Einnig eru gerð sérstök álagspróf til að leggja mat á mögulega þróun í þessu efni.

16. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring (framhald)

Rekstraráhætta:

Rekstraráhætta lítur fyrst og fremst að starfsemi lífeyrissjóðsins. Starfsemin skal lúta þeim reglum sem um hann eru settar í lögum, reglugerðum, eigin samþykktum og reglum sjóðsins. Stefnt skal að sem mestri hagkvæmni í rekstri þannig að sem mestar líkur séu á að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Sjóðnum skal stjórnað með heiðarleika, ráðvæðni og með góða starfshætti að leiðarljósi. Rekstrar- og umhverfisáhætta er að jafnaði skilgreind sem hættan á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi eða ónothæfra innri verkferla, starfsmanna, sviksemi, orðspors, upplýsingakerfa eða til ytri atburða. Til að stýra rekstraráhættu hefur sjóðurinn sett sér margvíslegar reglur sem gilda um starfssemi hans, þ.m.t. starfsreglur stjórnar, siðareglur, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um heimildir þ.m.t. ítarlegar reglur um heimildir til fjárfestinga. Í skipulagi eru sett skýr starfs- og ábyrgðarsvið, aðgreining starfa er afmörkuð með ítarlegum starfslýsingum og verkferlum. Reglubundin fundahöld eru með starfsmönnum, þ.m.t. starfsmannasamtöl, sjóðurinn hefur sérstaka starfsdaga þar sem farið er yfir öll svið starfseminnar og boðið upp á þjálfun og námskeiðahald. Sjóðurinn leggur áherslu á góðan og jákvæðan starfsanda, að sjóðurinn sé eftirsóknarverður vinnustaður, boðleiðir séu stuttar og að strax sé brugðist við vandamálum sem lúta að starfsmönnum og velferð þeirra. Beitt er virku innra eftirliti og gerðar eru margháttaðar kannanir á öllum helstu þáttum í starfsemi sjóðsins og er niðurstöðum slíkra kannana skilað til endurskoðunarnefndar og stjórnar sjóðsins.

16.3 Næmnigreining áhættuþátta:

Í töflunni fyrir neðan er reynt að meta hver áhrif möguleg áföll geta haft á efnahag og afkomu sjóðsins. Kannaðir eru níu þættir sem gætu raungerst og áhrif þeirra á hlutfall heildarskuldbindingu sjóðsins. Þetta er sett fram með hliðsjón við sambærilegar breytingar frá fyrra ári. Um er að ræða „hvað ef“ aðferðarfræði, þar sem ekki er tekið tillit til innbýrðis fylgni milli áhættuþátta. Vakin er athygli á því að þetta er breyting frá núverandi stöðu.

Staða í árslok 2022 m.v. álagsforsendur:	2022	2021
Núvirðisvextir lækka um 0,5%	-9,7%	-9,4%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-3,8%	-3,9%
Öorkulíkur auknar um 10%	-1,0%	-0,9%
VNV hækkun ársins aukin um 0,5%	-0,2%	-0,2%
GVT lækkar um 10%	-2,2%	-2,3%
Fasteignaverðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-1,1%	-1,1%
Innlend /erlend markaðsskuldbréf lækka um 10%	-2,1%	-2,3%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,5%	-1,6%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-1,0%	-1,2%

17. Önnur mál

Dómsmál

Stapi er beinn aðili að einu dómsmáli sem gæti haft um 150 milljóna króna neikvæð áhrif á fjárhagsstöðu sjóðsins ef það tapast. Málið snýst um túlkun sjóðsins á hugtakinu tekjur við ákvörðun örorkulífeyris. Sjóðfélaginn sem höfðaði málið telur túlkun sjóðsins ekki lögmæta þar sem hún sé of rúm. Rekstur málsins fyrir dómstólum hefur dregist verulega, einkum vegna ómerkingar upphaflegs dóms og endurflutnings. Þegar málið fór fyrst fyrir héraðsdóm vann Stapi málið en sá dómur féll í febrúar 2020. Landréttur ómerkti hins vegar þann dóm og vísaði málinu aftur heim í hérað til meðferðar á ný. Málið var flutt á ný fyrir héraðsdómi og dómur kveðinn upp þann 11. maí 2022 þar sem niðurstaðan varð Stapa í óhag. Eftir að hafa rýnt forsendur dómsins var ákveðið að sækja um áfrýjunarleyfi til Landsréttar og var það leyfi veitt. Miðað við núverandi gang mála í störfum Landsréttar má gera ráð fyrir að dómur verði kveðinn upp einhvern tíma á haustdögum 2023.

Málefni ÍL-sjóðs

Í október sl. kynnti fjármálaráðherra niðurstöður skýrslu um stöðu ÍL-sjóðs (hét áður Íbúðalánasjóður) og næstu skref sem fyrirhugað er að ráðast í. Skuldabréf voru gefin út af Íbúðalánasjóði frá árinu 2004, með ríkisábyrgð, sem bera 3,75% verðtryggða vexti og eru án uppgreiðsluheimilda (sk. íbúðabréf). Frá því tímamarki sem íbúðabréfin voru gefin út hefur vaxtastig á Íslandi lækkað og markaðsvirði skuldabréfanna þar með lækkað. Einn af valkostum sem fjármálaráðherra hefur nú lagt fram er að setja afturvirk lög um slit ÍL-sjóðs og framkalla þannig greiðsluþrot ÍL-sjóðs.

Daginn eftir umrædda kynningu fjármálaráðherra voru íbúðabréf sett á athugunarlista í Kauphöll Íslands vegna óvissu um útgefandann og verðmyndun bréfanna. Í framhaldinu hafa svo átt sér stað víðskipti með bréfin sem hafa leitt til þess að markaðsvirði þeirra hefur lækkað umtalsvert. Íbúðabréf með lokagjaldþaga 2044 lækkuðu í verði um 16%, íbúðabréf með lokagjaldþaga 2034 lækkuðu um rúmlega 8% og íbúðabréf með lokagjaldþaga 2024 um rúmlega 1%.

Heildarfjárhæð íbúðarbréfa í eignasafni Stapa nam um 32 ma. kr. þann þegar fjármálaráðherra kynnti hugmyndir sínar. Í framhaldi af umræddum kynningarfundum fjármálaráðherra lækkaði virði bréfanna um 4,4 ma. kr. (13,6%). Áhrif lækkunar bréfanna á ávöxtun tryggingadeildar Stapa voru neikvæð sem nemur um 1,3% af heildareignum. Neikvæð áhrif á séreignarsöfn voru 2,0% í Varfærna safni, 1,8% í Áráðna safni og 0,7% í tilgreindri séreign.

Stapi á aðild að sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða vegna málsins. Sjóðurinn hefur sjálfur og á sameiginlegum vettvangi lífeyrissjóða aflað lögræðiálita sem staðfesta að fyrirhugaðar aðgerðir fjármálaráðherra andstæðar eignarréttarákvæði stjórnarskrár og mannréttindasáttmála Evrópu. Í því ljósi eru forsendur lífeyrissjóða fyrir viðræðum við fjármálaráðherra að uppgjör skuldabréfa ÍL-sjóðs miði við fullar efnidir skv. skilmálum þeirra. Samtöl við sérskipaðan milligöngumann fjármálaráðherra á þeim nótum vegna málsins hafa ekki skilað árangri. Komi til þess að Alþingi samþykki afturvirk lög líkt og fjármálaráðherra hefur boðað gerir sjóðurinn ráð fyrir að sækja bætur fyrir tjón sem slík lagasetning kann að valda.

Skýringar

Kennitölur

	2022	2021	2020	2019	2018
Tryggingadeild					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-5,07%	-4,75%	1,45%	-0,39%	-1,79%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-2,15%	-1,12%	1,08%	-0,07%	-0,18%
Hrein raunávöxtun *).....	-12,55%	12,77%	9,15%	9,98%	1,46%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár *).....	3,73%	7,64%	5,05%	5,06%	4,13%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár *).....	3,86%	5,68%	4,53%	4,14%	2,73%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	40,8%	43,6%	42,1%	37,9%	35,4%
Skráð skuldabréf	35,6%	35,6%	39,6%	45,1%	49,3%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	18,0%	15,8%	12,5%	11,1%	10,5%
Óskráð skuldabréf	5,5%	4,9%	5,7%	6,3%	4,4%
Bundnar bankainnstæður	0,1%	0,1%	0,2%	0,3%	0,4%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	62%	62%	65%	68%	71%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	38%	38%	35%	32%	29%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	15.686	14.970	14.654	15.200	15.086
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	95.639	93.487	92.054	91.086	89.433
Fjöldi lífeyrisþega	12.003	11.588	10.966	10.261	9.620
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	73,2%	72,1%	71,3%	70,8%	70,6%
Örorkulífeyrir	22,8%	23,8%	24,3%	24,4%	24,4%
Makalífeyrir	3,3%	3,6%	3,7%	4,0%	4,3%
Barnalífeyrir	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%	0,7%
Stöðugildi	20,3	20,0	19,3	18,5	18,3
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	16.402.584	15.655.554	14.963.686	15.146.240	14.411.354
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	9.193.949	8.749.982	8.279.910	7.700.055	7.009.512
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	-14.233.271	59.551.267	38.315.534	33.832.445	12.249.043
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	506.363	508.428	493.343	471.964	522.438
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	-7.531.000	65.948.411	44.505.966	40.806.665	19.128.446
Lífeyrisbyrði	56,1%	55,9%	55,3%	50,8%	48,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	3,1%	3,2%	3,3%	3,1%	3,6%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna *)	-3,9%	17,4%	13,4%	13,3%	5,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,14%	0,15%	0,17%	0,18%	0,22%

*) Hrein raunávöxtun er reiknuð af hreinum fjárfestingatekjum að frádregnum rekstrarkostnaði og öðrum gjöldum. Í útreikningum á hreinum fjárfestingatekjum sem hlutfalli af meðalstöðu eigna hafa önnur gjöld verið dregin frá fjárfestingatekjum. Fast verðlag miðast við breytingar á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar.

Skýringar

Kennitölur

	2022	2021	2020	2019	2018
Séreignardeild - Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	-16,03%	9,40%	8,08%	11,27%	-0,19%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	1,97%	6,87%	5,24%	5,20%	3,93%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Varfærna safnið.....	3,40%	5,65%	5,16%	5,71%	5,68%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	49,8%	46,4%	47,7%	38,1%	45,0%
Skráð skuldabréf	50,2%	53,6%	52,3%	61,9%	55,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	69,4%	77,9%	78,9%	83,1%	84,2%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	30,7%	22,1%	21,1%	16,9%	15,8%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	215	219	163	206	191
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	4.301	4.279	4.324	4.312	4.339
Fjöldi lífeyrisþega	123	161	138	161	200
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100,0%	100%	99%
Örorkulífeyrir	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,3%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	125.550	492.450	113.311	114.177	116.630
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	122.201	121.097	99.611	73.283	117.073
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	-183.735	335.145	230.097	243.143	57.702
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	11.699	11.748	9.676	8.949	8.274
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	-192.086	694.750	234.121	275.091	48.985
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	97,3%	24,6%	87,9%	64,2%	100,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	9,3%	2,4%	8,5%	7,8%	7,1%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna					
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	-7,5%	14,1%	11,6%	13,6%	3,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,48%	0,50%	0,49%	0,50%	0,50%

Skýringar

Kennitölur

	2022	2021	2020	2019	2018
Séreignardeild - Áræðna safnið					
Hrein raunávöxtun - Áræðna safnið.....	-17,48%	13,30%	10,52%	14,93%	-0,72%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Áræðna safnið.....	3,35%	8,52%	5,80%	5,33%	3,81%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Áræðna safnið.....	4,07%	6,72%	5,37%	5,32%	5,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	62,9%	61,5%	62,5%	43,0%	59,2%
Skráð skuldabréf	37,1%	38,5%	37,5%	57,0%	40,8%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	61,1%	65,1%	68,8%	75,0%	76,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	38,9%	34,9%	31,2%	25,0%	23,3%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	601	555	371	373	352
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	11.232	11.090	11.053	10.958	10.926
Fjöldi lífeyrisþega	151	258	227	169	164
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	97,7%	98,2%	98,8%	98,0%	94,9%
Örorkulífeyrir	2,4%	1,8%	1,2%	2,0%	2,4%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	161.126	46.925	62.448	152.531	68.672
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	107.603	179.542	191.294	119.494	127.464
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *	-523.400	1.039.610	745.808	816.652	133.379
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	26.646	28.838	25.658	24.428	22.311
Hækkun á hreinni eign (á föstu verðlagi)	-496.522	878.155	591.304	825.275	52.276
Lífeyrisbyrði					
Lífeyrisbyrði	66,8%	382,6%	306,3%	78,3%	185,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	16,5%	61,5%	41,1%	16,0%	32,5%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna					
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	-9,1%	17,5%	13,8%	16,8%	2,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,47%	0,49%	0,47%	0,50%	0,49%

Skýringar

Kennitölur

	2022	2021	2020	2019	2018
Séreignardeild - Innlánasafnið					
Hrein raunávöxtun - Innlána safnið.....	-6,67%	-4,81%	-3,41%	0,20%	-0,35%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Innlána safnið.....	-3,04%	-1,22%	0,26%	1,50%	2,03%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 10 ár - Innlána safnið.....	-0,23%	0,71%	1,50%	2,46%	3,34%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Skráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%
Fjöldi virkra sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	48	47	249	247	257
Fjöldi lífeyrisþega	127	118	357	383	327
Fjöldi lífeyrisþega	7	11	21	11	11
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	100%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)					
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	9.259	-233.213	96.052	-763	95.987
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	14.011	10.809	25.487	14.015	109.872
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	6.393	782	3.077	13.874	15.151
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	385	620	2.750	2.467	2.592
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	1.256	-243.860	70.893	-3.371	-1.326
Lífeyrisbyrði	151,3%	-4,6%	26,5%	-1836,8%	114,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	4,2%	-0,3%	2,9%	-323,3%	2,7%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	2,3%	0,2%	0,6%	2,7%	2,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,14%	0,14%	0,51%	0,48%	0,48%

Skýringar

Kennitölur

	2022	2021	2020	2019	2018
Tilgreind séreignardeild: Varfærna safnið					
Hrein raunávöxtun - Varfærna safnið.....	-15,5%	7,5%	8,6%	4,9%	-4,4%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ár - Varfærna safnið.....	-0,2%	3,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	63,6%	60,3%	40,2%	34%	45%
Skráð skuldabréf	36,4%	39,7%	59,8%	66,1%	54,8%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	74,5%	81,7%	95,1%	82%	96%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	25,5%	18,3%	5,0%	18,3%	4,1%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	394	396	370	378	346
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	699	544	494	469	423
Fjöldi lífeyrisþega	42	12	7	4	4
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Eftirlaun	100%	100%	100%	100%	49,5%
Makalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,5%
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi)	136.536	122.778	114.577	113.396	86.036
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi)	21.151	7.648	1.866	1.427	408
Hreinar fjárfestingartekjur alls (á föstu verðlagi) *)	-37.098	54.592	35.660	12.920	-570
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (á föstu verðlagi)	2.436	2.049	1.313	730	230
Hækkun (lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi)	75.851	167.674	147.058	124.159	84.829
Lífeyrisbyrði	15,5%	6,2%	1,6%	1,3%	0,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum	1,8%	1,7%	1,1%	0,6%	0,3%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna	-7,0%	12,4%	12,1%	7,8%	-0,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna	0,48%	0,46%	0,44%	0,44%	0,37%

Deildaskipt yfirlit yfir breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2022

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána safnið	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Iðgjöld								
Iðgjöld sjóðfélaga	250.808	224.481	57.473	55.685	180.815	154.670	12.521	14.126
Iðgjöld launagreiðenda	171.176	153.476	37.285	35.882	125.415	107.331	8.476	10.263
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(126.049)	(97.941)	30.791	358.829	(145.104)	(219.084)	(11.737)	(237.686)
	<u>295.935</u>	<u>280.016</u>	<u>125.550</u>	<u>450.396</u>	<u>161.126</u>	<u>42.917</u>	<u>9.259</u>	<u>(213.297)</u>
Sérstök aukaframlög								
	<u>295.935</u>	<u>280.016</u>	<u>125.550</u>	<u>450.396</u>	<u>161.126</u>	<u>42.917</u>	<u>9.259</u>	<u>(213.297)</u>
Lífeyrir								
Heildarfjárhæð lífeyris	<u>243.815</u>	<u>284.851</u>	<u>122.201</u>	<u>110.756</u>	<u>107.603</u>	<u>164.209</u>	<u>14.011</u>	<u>9.886</u>
Hreinar fjárfestingartekjur								
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(552.949)	1.092.018	(130.860)	249.768	(422.089)	842.249	0	0
Hreinar tekjur af skuldabréfum	(161.848)	164.923	(55.590)	56.626	(106.257)	108.298	0	0
Vaxtatekjur af handbæru fé	14.336	912	2.973	201	4.977	(14)	6.387	725
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	226	108	45	39	175	79	6	(10)
Fjárfestingargjöld	(508)	107	(302)	(110)	(205)	218	0	0
	<u>(700.742)</u>	<u>1.258.068</u>	<u>(183.735)</u>	<u>306.524</u>	<u>(523.400)</u>	<u>950.829</u>	<u>6.393</u>	<u>715</u>
Rekstrarkostnaður								
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	<u>38.730</u>	<u>37.688</u>	<u>11.699</u>	<u>10.745</u>	<u>26.646</u>	<u>26.376</u>	<u>385</u>	<u>567</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	(687.352)	1.215.546	(192.086)	635.420	(496.522)	803.161	1.256	(223.035)
Hrein eign í ársbyrjun	8.419.819	7.204.273	2.440.829	1.805.409	5.710.890	4.907.729	268.100	491.135
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u><u>7.732.467</u></u>	<u><u>8.419.819</u></u>	<u><u>2.248.743</u></u>	<u><u>2.440.829</u></u>	<u><u>5.214.368</u></u>	<u><u>5.710.890</u></u>	<u><u>269.356</u></u>	<u><u>268.100</u></u>

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2022

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána safnið	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Eignir								
Fjárfestingar								
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	4.253.900	4.528.771	1.096.655	1.078.785	3.157.245	3.449.987	0	0
Skuldabréf	2.968.038	3.405.535	1.106.435	1.244.506	1.861.603	2.161.029	0	0
	<u>7.221.938</u>	<u>7.934.306</u>	<u>2.203.090</u>	<u>2.323.291</u>	<u>5.018.848</u>	<u>5.611.015</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kröfur								
Kröfur á launagreiðendur	40.149	34.586	5.225	31.338	29.872	52.187	5.051	(48.940)
Aðrar kröfur	636	671	133	141	502	530	0	0
	<u>40.785</u>	<u>35.257</u>	<u>5.359</u>	<u>31.480</u>	<u>30.374</u>	<u>52.718</u>	<u>5.051</u>	<u>(48.940)</u>
Handbært fé	<u>479.173</u>	<u>460.317</u>	<u>43.136</u>	<u>89.004</u>	<u>171.636</u>	<u>54.154</u>	<u>264.401</u>	<u>317.159</u>
Eignir samtals	<u>7.741.895</u>	<u>8.429.880</u>	<u>2.251.584</u>	<u>2.443.774</u>	<u>5.220.859</u>	<u>5.717.887</u>	<u>269.452</u>	<u>268.219</u>
Skuldir								
Aðrar skuldir	9.428	10.061	2.841	2.946	6.492	6.997	96	119
Skuldir samtals	<u>9.428</u>	<u>10.061</u>	<u>2.841</u>	<u>2.946</u>	<u>6.492</u>	<u>6.997</u>	<u>96</u>	<u>119</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>7.732.467</u>	<u>8.419.819</u>	<u>2.248.743</u>	<u>2.440.829</u>	<u>5.214.367</u>	<u>5.710.890</u>	<u>269.356</u>	<u>268.100</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2022

Séreignardeild

	Alls Séreign		Varfærna safnið		Áræðna safnið		Innlána safnið	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Inngreiðslur								
Iðgjöld	290.372	294.743	151.663	426.897	183.442	22.493	(44.732)	(154.646)
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	17.658	920	4.082	264	7.184	(59)	6.393	715
	<u>308.031</u>	<u>295.663</u>	<u>155.745</u>	<u>427.161</u>	<u>190.625</u>	<u>22.434</u>	<u>(38.339)</u>	<u>(153.931)</u>
Útgreiðslur								
Lífeyrir	243.815	284.851	122.201	110.756	107.603	164.209	14.011	9.886
Rekstrarkostnaður	38.730	37.688	11.699	10.745	26.646	26.376	385	567
Aðrar útgreiðslur	1.105	51.386	399	24.736	682	26.160	23	490
	<u>283.650</u>	<u>373.925</u>	<u>134.300</u>	<u>146.237</u>	<u>134.931</u>	<u>216.746</u>	<u>14.419</u>	<u>10.943</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	24.380	(78.262)	21.445	280.924	55.694	(194.312)	(52.758)	(164.874)
Fjárfestingarhreyfingar								
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	55.106	19.577	13.683	3.806	41.423	15.771	0	0
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(590.506)	(363.295)	(241.993)	(103.782)	(348.513)	(259.513)	0	0
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	257.323	752.392	79.580	107.838	177.743	644.555	0	0
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	205.510	187.994	74.280	65.960	131.229	122.034	0	0
Keypt skuldabréf	(347.620)	(740.277)	(167.025)	(335.767)	(180.594)	(404.510)	0	0
Seld skuldabréf	417.759	37.433	175.226	0	242.533	37.433	0	0
	<u>(2.428)</u>	<u>(106.176)</u>	<u>(66.249)</u>	<u>(261.946)</u>	<u>63.821</u>	<u>155.769</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Hækkun, (lækkun) á handbæru fé	21.952	(184.438)	(44.805)	18.979	119.515	(38.542)	(52.758)	(164.874)
Gengismunur af handbæru fé	(3.096)	100	(1.064)	(24)	(2.032)	124	0	0
Handbært fé í ársbyrjun	460.317	644.654	89.004	70.048	54.154	92.573	317.159	482.033
Handbært fé í lok árs	<u>479.173</u>	<u>460.317</u>	<u>43.137</u>	<u>89.004</u>	<u>171.635</u>	<u>54.154</u>	<u>264.400</u>	<u>317.159</u>

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Stapi lífeyrissjóður telst til eininga tengdum almannahagsmunum, sbr. lög nr. 3/2006 um ársreikninga og getur því í skýrslu stjórnar upplýsinga sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál í samræmi við gr. 66. d sömu laga. Jafnframt er gert grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum.

Viðskiptalíkan

Stapi lífeyrissjóður er lífeyrissjóður fyrir launamenn á almennum vinnumarkaði á svæðinu frá Hornafirði til Hrutafjarðar. Hjá sjóðnum starfa 20 starfsmenn á starfsstöðvum á Akureyri og í Neskaupstað. Sjóðurinn starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess fullt starfsleyfi. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir. Þannig móttækur sjóðurinn iðgjöld sjóðfélaga, ávaxtar þau og greiðir út eftirlaun, örorku-, maka- og barnalífeyri.

Umhverfismál

Stapi starfar ekki samkvæmt formlegri umhverfisstefnu, stefnum fyrir úrgang, vatn, orku eða endurvinnslu. Þá notast sjóðurinn ekki við viðurkennt orkustjórnunarkerfi. Öll raforka sem sjóðurinn notar er græn vottuð raforka.

		2022	2021
Orkunotkun			
Umfang 1	Kwh	23.992	19.678
Orkukræfni			
- pr. stöðugildi	Kwh/stöðugildi	1.182	984
- pr. heildareignir	Kwh/hrein eign til greiðslu lífeyri (ma.kr.)	67	55
- pr. fermeter	Kwh/fermetrar	37	31

		2022	2021
Vatnsnotkun			
Heitt vatn	m ³	1.941	1.960

Sjóðurinn flokkar sorp sem fellur til í starfsemi hans og kemur til endurvinnslu. Lögð er áhersla á að lágmarka og flokka úrgang sem fellur til í starfsemi sjóðsins. Það er stefna sjóðsins að skjalaumsýsla hans færist í auknum mæli í rafrænt form til að auka öryggi upplýsingaeigna og draga úr pappírnotkun. Við endurnýjun tækjabúnaðar sjóðsins er horft til þess að minnka bæði beina og óbeina orkunotkun. Sjóðurinn notast við miðlæga aðgangsstýrða prentlausn með það að markmiði að draga úr pappírnotkun sjóðsins. Þá miðar sjóðurinn að því að koma raftækjum sem ekki eru lengur í notkun sjóðsins í endurnýtingu eða endurvinnslu.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Sem fjárfestir ætlast sjóðurinn til að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignarhlut í fari að lögum og reglum um umhverfismál og geri sér grein fyrir, stýri og eftir föngum dragi úr þeim áhrifum sem viðkomandi starfsemi hefur á umhverfið. Á árinu 2021 gerðist sjóðurinn aðili að Climate Investment Coalition (CIC) sem er samstarf á sviði fjárfestinga í grænum eignum. Í tengslum við aðild að samkomulaginu hefur sjóðurinn sett sér markmið um að grænar eignir verði 7% af eignasafni sjóðsins árið 2030. Stapi greinir því og mælir hlutfall grænna eigna í eignasafni sjóðsins hverju sinni.

		2022	2021
Climate Investment Coalition			
Grænar fjárfestingar	Hlutfall heildareigna	3,0%	2,0%

Félagsmál

Áhrif og ábyrgð sjóðsins í samfélagsmálum birtist í tveimur meginþáttum í starfsemi hans. Annars vegar er um að ræða ábyrgð sjóðsins á að greiða sjóðfélögum sínum lífeyri og hins vegar í fjárfestingarstarfsemi hans.

Hlutverki sínu við að greiða sjóðfélögum lífeyri sinnir sjóðurinn skv. samþykktum sjóðsins, siðareglum og öðrum skjalfestum reglum sjóðsins. Sjóðurinn hefur sett sér persónuverndarstefnu og persónuverndarfulltrúi starfar hjá sjóðnum.

Í tilviki fjárfestingarstarfsemi sjóðsins tilgreinir árlega fjárfestingarstefna sjóðsins markmið og afmarkanir fjárfestingarstefnu. Auk þess fjallar fjárfestingarstefna sjóðsins um siðferðisleg viðmið við fjárfestingar sjóðsins. Þá starfar sjóðurinn samkvæmt hluthafastefnu sjóðsins og stefnu um ábyrgar fjárfestingar sem tilgreina viðmið og væntingar sjóðsins til fyrirtækja í eignsafni hans og eignastýranda.

Stapi lífeyrissjóður var stofnaðili að IcelandSIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Tilgangur IcelandSIF er að efla þekkingu og umræðu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga.

Sjóðurinn er ekki aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. UN Principles for Responsible Investments) en notar m.a. slíkar reglur til að meta erlenda eignastýrendur m.t.t. samfélagslegra þátta. Sjóðurinn skimar nýfjárfestingar m.t.t. aðild að UN PRI, greinir og mælir árangur í eignasafni sjóðsins m.t.t. UN PRI. Í fjárfestingarstefnu sjóðsins vegna ársins 2022 er nánari umfjöllun um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum sjóðsins.

	2022	2021
Hlutfall erlendra eigna stýrt af aðilum sem eru undirritunaraðilar UN PRI		
Erlendar eignir samtals	98%	92%
Erlend skuldabréf	100%	100%
Erlend hlutabréf – skráð	99%	99%
Erlend hlutabréf – óskráð	98%	85%
Sérhæfðar erlendar eignir	98%	85%

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Starfsmannamál

Stjórn Stapa hefur samþykkt starfsmannastefnu fyrir sjóðinn. Þar kemur fram að Stapi leggi áherslu á starfsánægju, gott starfsumhverfi, markvissa fræðslu og þjálfun. Stefnan tiltekur einnig að starfsmenn sjóðsins eru metnir að verðleikum, óháð kynferði, aldri, þjóðerni eða trú. Það er markmið sjóðsins að allir starfsmenn njóti sömu virðingar og hafi jöfn tækifæri til starfa, launa, umbunar, starfsþjálfunar og aðstöðu. Sjóðurinn hefur sett sérstaka stefnu og áætlun gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundnu áreiti, ofbeldi og annarri ótilhlýðlegri háttsemi.

Stapi leitast við að hafa starfsumhverfi, tæki og aðbúnað með bestum hætti á hverjum tíma og tryggja öryggi starfsfólks í vinnu. Sjóðurinn metur reglulega þörf á endurnýjun búnaðar og aðstöðu starfsfólks. Stefna Stapa er að stuðla að heilsusamlegu lífverni starfsfólks, bæði andlegu og líkamlegu og styrkir starfsfólk til líkamsræktar með niðurgreiðslu kostnaðar.

	2022	2021
Launahlutfall		
Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra á móti miðgildi launa	2,56:1	2,52:1
Laun og hlunnindi framkvæmdastjóra á móti meðaltali launa	1,96:1	1,93:1
Starfsmannavelta		
Hlutfall starfsmanna sem láta af störfum á árinu	5%	0%
Kynjahlutfall starfsmanna		
Hlutfall kvenna af heildarfjölda starfsmanna	68%	67%
Hlutfall karla af heildarfjölda starfsmanna	32%	33%
Kynjahlutfall stjórnar		
Hlutfall kvenna í stjórn	50%	50%
Hlutfall karla í stjórn	50%	50%

Mannréttindamál

Stefna sjóðsins í mannréttindamálum er að allar manneskjur fái notið mannréttinda án tillits til kynferðis, kynhneigð, litarháttar, þjóðerni, trúarskoðunum, búsetu og efnahag. Stjórn og starfsmenn leggja áherslu á jafnræði við afgreiðslu mála og að mismuna ekki.

Sem fjárfestir ætlast sjóðurinn til þess að fyrirtæki sem sjóðurinn á eignahlut í grípi til ráðstafana til að tryggja að starfsemi þeirra eða viðskipti brjóti ekki í bága við alþjóðlega viðurkenndar reglur um mannréttindi og að þau stundi ekki viðskipti við aðila sem stunda mannréttindabrot. Þá ætlast sjóðurinn til að félög í eignasafni hans móti sér stefnu í mannréttindamálum, miðli henni og veiti leiðbeiningar til starfsmanna sinna, samstarfsaðila og birgja ef félagið er með starfsemi eða viðskipti í löndum þar sem mannréttindi eru ekki virt að mati viðurkenndra alþjóðastofnana.

Varnir gegn spillingar- og mútumálum

Í því skyni að stuðla að góðum stjórnarháttum og sporna við spillingar- og mútumálum í tengslum við starfsemi sjóðsins er m.a. byggt á eftirfarandi:

- Siðareglur
- Starfsreglur stjórnar
- Reglur um vernd uppljóstrara
- Stefna og reglur um varnir gegn peningabætti auk áreiðanleika- og úrtakskannanna
- Verklagsreglur um verðbréfiðskipti stjórnarmanna og starfsmanna

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stjórn sjóðsins hefur skipað ábyrgðarmann varna gegn peningþvætti og regluvörð sem ásamt áhættustjóra sinnir m.a. eftirliti með spillingaráhættu og hlítingu við framangreind skjöl.

Stapi hefur skilgreint verklag vegna innri og ytri upplýstrana og kynnt starfsmönnum til að auka líkur á að greina misferli sem gæti komið upp í starfsemi sjóðsins.

Gildi og samfélagsleg ábyrgð

Markmið Stapa skv. samþykktum er að veita sjóðfélögum að lágmarki þá tryggingarvernd sem tilgreind er í III. kafla laga 129/1997. Stjórn sjóðsins hefur skilgreint neðangreind gildi sem starfsmenn og stjórn skulu hafa að leiðarljósi í störfum sínum fyrir sjóðinn;

- Traust – Við erum traustsins verð í öllum vinnubrögðum og sjóðfélagar trú á því og treysta að hjá Stapa er vel farið með eignir og réttindi sjóðfélaga.
- Fagmennska – Við ástundum fagleg vinnubrögð og tryggjum þannig vönduð vinnubrögð og minnkum líkur á mistökum.
- Frumkvæði – Við sýnum frumkvæði þar sem það á við, erum óhrædd að feta nýjar slóðir ef við teljum það í hag sjóðfélaga.
- Ábyrgð – Við sýnum ábyrgð í okkar vinnubrögðum svo að sjóðfélagar geti gengið að eftirlaunum sínum vísam þegar að starfsævi líkur.
- Metnaður – Við sýnum metnað til að ná árangri í starfi, hvort sem um er að ræða þjónustu við sjóðfélaga eða árangur í ávöxtun eigna.

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórnarhættir Stapa lífeyrissjóðs 2022

Tilgangur

Góðir stjórnarhættir eru forsenda þess að starfsemi Stapa lífeyrissjóðs sé árangursrík og að sjóðurinn nái markmiðum sínum. Með góðum stjórnarháttum vill sjóðurinn leggja grunn að vönduðum og faglegum vinnubrögðum og góðum og uppbyggilegum samskiptum. Þannig er stuðlað að trausti í samskiptum stjórnenda og starfsmanna við sjóðfélaga, launagreiðendur, viðskiptamenn og aðra þá sem samskipti eiga við sjóðinn. Hluti af góðum stjórnarháttum er að stefna að því að þjónusta sjóðsins sé ávallt til fyrirmyndar, hann ráði yfir öflugri upplýsingatækni og stuðli að gagnsæi í starfsemi sinni með því að veita góðar og áreiðanlegar upplýsingar. Við mótun stjórnarháttanna hafa stjórnendur og stjórn Stapa haft til hliðsjónar almennt viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja.

Hlutverk Stapa lífeyrissjóðs

Samkvæmt lögum er öllum launamönnum og þeim sem stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi, rétt og skylt að tryggja sér lífeyrisréttindi með aðild að lífeyrissjóði frá 16 ára til 70 ára aldurs. Þessari skyldutryggingu lífeyrisréttinda er ætlað að veita lágmarkstryggingavernd á þeim tímabilum ævinnar, þegar launatekna nýtur ekki við. Auk þessa gera lögin ráð fyrir því að einstaklingar geti safnað séreignarsparnaði til að stuðla að meiri sveigjanleika við starfslok eða rýmri fjárráðum á eftirlaunaárum. Markmið laganna er að stuðla að tryggari fjárhagslegri framtíð starfandi fólks með því að byggja upp lífeyrisréttindi á starfsævinni. Stapi lífeyrissjóður er deildaskiptur sjóður, sem bæði veitir skyldutryggingu og býður upp á viðbótarlífeyrissparnað. Tryggingadeild sjóðsins sinnir skyldutryggingu lífeyrisréttinda og séreignardeildir hans bjóða upp á mismunandi sparnaðarleiðir í séreignarsparnaði.

Hlutverk Stapa er að stuðla að fjárhagslegu öryggi sjóðfélaga sinna, maka þeirra og barna. Það er gert með því tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins, þegar þeir láta af störfum að lokinni starfsævi eða verða fyrir áföllum vegna fráfalls eða skertrar starfsorku. Starfsemin felur í sér að taka við iðgjöldum frá sjóðfélögum, ávaxta þau og endurgreiða í formi lífeyris.

Lög og reglur um stjórnarhætti sem Stapi lífeyrissjóður fylgir

Stapi lífeyrissjóður starfar samkvæmt starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu. Sjóðurinn starfar eftir lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Stapi er eftirlitsskyldur aðili í samræmi við lög nr. 87/1998 um eftirlit með fjármálastarfsemi. Ýmis önnur lög taka til þátta í rekstri sjóðsins, auk reglugerða sem settar eru samkvæmt lögum, sem og reglur og leiðbeinandi tilmæli sem Fjármálaeftirlitið hefur sett um starfsemi lífeyrissjóða.

Þessu til viðbótar hefur sjóðurinn sett sér reglur til að sinna hlutverki sínu sem best, s.s. starfsreglur stjórnar, skilgreiningu á óvenjulegum og mikilsháttar ráðstöfunum, reglur um lykilstarfsmenn, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti, siðareglur, reglur um upplýsingagjöf til stjórnar, reglur um upplýsingagjöf til sjóðfélaga, reglur um fjárfestingarráð og heimildir þess og samskipti við framkvæmdastjóra og stjórn, reglur um endurskoðunarnefnd, reglur um varnir gegn peningþvætti, auk fleiri reglna sem taka til einstakra þátta í starfsemi sjóðsins. Yfirlit yfir reglur um starfsemi sjóðsins má finna á heimasíðu hans www.stapi.is.

Hlutverk stjórnar og skipulag Stapa lífeyrissjóðs

Samkvæmt lögum ber stjórn Stapa lífeyrissjóðs ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir og samþykktir sjóðsins. Stjórn sjóðsins skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Hún skal móta fjárfestingarstefnu, móta innra eftirlit, skjalfesta eftirlitsferla og móta eftirlitskerfi sem gera sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá stjórn. Hlutverk stjórnar er að kynna sér, gera sér grein fyrir og móta stefnu um þá áhættu sem fylgir starfsemi sjóðsins, þ.m.t. að setja henni ásættanleg mörk. Hluti þeirrar vinnu felst í að móta sérstaka

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

áhættustefnu, vinna að framkvæmd eigin áhættumats og móta fjárfestingarstefnu, sem skilað er inn til Fjármálaeftirlits árlega.

Stjórn Stapa er kjörin á ársfundi hans og er hún skipuð átta einstaklingum og skulu kynjahlutföll vera jöfn. Kjörnir eru fjórir varamenn og gilda sömu reglur um þá. Stjórnin skipar endurskoðunarnefnd, sem í eiga sæti þrjár einstaklingar, og regluvörð. Stjórn sjóðsins fundaði 15 sinnum á árinu. Í upphafi ársins sagði einn stjórnarmaður af sér embætti og tók varamaður í kjölfarið sæti hans á fimm fundum þar til ný stjórn var kosin á ársfundi. Í einu tilviki til viðbótar þurfti að kalla til varamann vegna fjarveru stjórnarmanns. Endurskoðunarnefnd fundaði fimm sinnum á árinu 2022 og mættu allir nefndarmenn á alla fundi nefndarinnar. Starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar og skipurit sjóðsins má nálgast á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Innra eftirlit og áhættustýring

Stjórn ber ábyrgð á áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum og skal fylgjast með virkni þess. Stjórnin skal móta og samþykka áhættustefnu og sjá til þess að virk áhættustýring sé til staðar, sem tekur til allrar starfsemi hans. Áhættustýring skal innihalda skilvirka ferla og vinnulag. Hún þarf einnig að tryggja að framkvæmda- og áhættustjóri fylgist með því að þessir ferlar séu fullnægjandi og verklag sé skilvirkt.

Stjórnin hefur skipað endurskoðunarnefnd í samræmi við ákvæði 108. gr. laga nr. 3/2006. Endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringar, eftirlit með endurskoðun ársreiknings, mat á óhæði endurskoðenda og endurskoðunarfyritækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðenda eða endurskoðunarfyritækis, fyrir sjóðinn. Endurskoðunarnefnd setur fram tillögur til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyritæki. Endurskoðunarnefnd fundar reglulega með innri endurskoðanda, áhættustjóra og eftir atvikum öðrum starfsmönnum sjóðsins og skilar um það skýrslum til stjórnar.

Auk stjórnendaeftirlits og eftirlits áhættustjóra hefur stjórnin ráðið innri endurskoðanda sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 og reglum nr. 687/2001 um endurskoðunardeildir og eftirlitsaðila lífeyrissjóða. Innri endurskoðandi sjóðsins er PwC. Innri endurskoðandi framkvæmir eftirlitsaðgerðir reglulega og skilar um það skýrslum til stjórnar. Innri endurskoðandi starfar í nánú samstarfi við endurskoðunarnefnd og áhættustjóra.

Hjá sjóðnum starfar áhættustjóri, sem heyrir beint undir framkvæmdastjóra og hefur milliliðalausán aðgang að stjórn. Áhættustjóri hefur umsjón með allri áhættustýringu og innra eftirliti hjá sjóðnum, þ.m.t. áhættuflokkun og skipulagi áhættustýringar og skal sjá til þess að stjórn sjóðsins og endurskoðunarnefnd hafi sem bestar upplýsingar um alla áhættustýringu og áhættustig, miðað við stefnu og samþykkt verklag. Áhættustjóri hefur yfirumsjón með mótun áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, eigin áhættumati og gerð áhættuáætlunar í samráði við framkvæmdastjóra, skrifstofustjóra og fjárfestingarráð. Áhættustefna, áhættustýringarstefna og eigið áhættumat er lagt fyrir stjórn til samþykktar.

Lögfræðingur sjóðsins sinnir starfi regluvarðar í samræmi við verklagsreglur sjóðsins um verðbréfavíðskipti og heyrir sem slíkur beint undir stjórn. Öll víðskipti starfsmanna og stjórnar, sem eru tilkynningarskyld, skulu tilkynnt til regluvarðar og hefur hann heimildir til að kalla eftir upplýsingum um víðskipti sjóðsins og úr skattframtölum starfs- og stjórnarmanna. Regluvörður gefur innri endurskoðanda reglulega skýrslu um störf sín, sem síðan eru tilgreind í skýrslu endurskoðanda til endurskoðunarnefndar og stjórnar.

Lög og reglur

Ekki komu fram athugasemdir frá eftirlitsaðilum á árinu 2022 um brot á lögum eða reglum sem höfðu í för með sér viðurlög.

Fjárfestingarstefna og áhættustefna

Stjórn Stapa hefur mótað fjárfestingarstefnu fyrir sjóðinn. Fjárfestingarstefnan lýsir stefnu við fjárfestingar og ávöxtun fjár sjóðfélaga. Þarf hún að uppfylla þær kröfur sem gerðar eru í reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu lífeyrissjóða. Fjárfestingarstefna tekur til fjölmargra atriða sem hafa þarf í huga við fjárfestingar. Hún lýsir þeim viðhorfum sem sjóðurinn hefur til fjárfestinga, hvernig fjárfestingarstefna er mótuð, hvert skipulag fjárfestingarstarfseminnar er, hver ávöxtunarmarkmið sjóðsins eru, hvert viðhorf sjóðsins er til

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

áhættu og skilgreinir áhættuþol hans og markmið um áhættutöku. Stefnan skilgreinir í hvaða eignaflokkum sjóðurinn fjárfestir, hvernig eignasöfn eru sett saman, hver lausafjárþörf sjóðsins er til að mæta útgreiðslum, hvaða viðhorf eru til ríkjandi markaðsaðstæðna og hvernig eftirfylgni og upplýsingagjöf er háttað. Nánari upplýsingar um fjárfestingarstefnu Stapa lífeyrissjóðs er að finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Stjórn hefur mótað áhættustefnu, áhættustýringarstefnu og sett sjóðnum eftirlits- og hlítungarskrá. Í þessum reglum er að finna lýsingu á skipulagi sjóðsins, eignastýringu og fjárfestingarstarfsemi, eftirliti og hvernig áhættustýringu sjóðsins og innra eftirliti er háttað, þ.m.t. aðgerðum til að tryggja að starfsemi sjóðsins hlíti þeim lögum og reglum sem um hann eru settar. Í áhættustefnu er öllum helstu áhættuþáttum í rekstri sjóðsins lýst, sem og þeim aðferðum sem hann beitir við að bera kennsl á, mæla og stýra þessum áhættuþáttum. Þar er skilgreind dagskrá um hvenær tiltekin aðgerð skuli framkvæmd, hver ber ábyrgð á framkvæmdinni og hver framkvæmir. Stjórn fær regluleg yfirlit og skýrslur um áhættu sjóðsins, niðurstöðu áhættumælinga og framkvæmd áhættustýringar, auk skýrslna um hlítungu við lög, reglur og stefnu, sem gerir henni kleift að hafa eftirlit með og meta árangur af gildandi áhættustefnu og skilvirkni áhættustýringarinnar. Þá framkvæmir Stapi eigið áhættumat í samræmi við ákvæði reglugerðar 590/2017. Nánari upplýsingar um áhættustefnu Stapa lífeyrissjóðs er að finna á heimasíðu sjóðsins www.stapi.is.

Samskipti við sjóðfélaga

Stapi hefur sett sér reglur um samskipti við sjóðfélaga. Sjóðurinn sendir sjóðfélögum yfirlit um réttindi sín tvisvar á ári og býður auk þess upp á sjóðfélagavef, þar sem hægt er að fá upplýsingar um lífeyrisréttindi hjá sjóðnum, auk upplýsinga um iðgjaldaskil og aðgang að rafrænum skjölum. Þar er einnig að finna reiknivélar, sem reikna út lífeyri miðað við núverandi og væntanleg réttindi sem og greiðslubyrði lána. Þá heldur sjóðurinn úti öflugri heimasíðu, þar sem finna má margháttáðar upplýsingar um sjóðinn og hagsmuni og réttindi sjóðfélaga, þar á meðal hvernig bera á sig að við að sækja um lífeyri o.fl.

Stefna um fjölbreytileika stjórnar og lykilstarfsmanna

Stapi hefur ekki sett sér sérstaka stefnu um fjölbreytileika stjórnar og lykilstarfsmanna sjóðsins með tilliti til þátta á borð við aldur, kyn eða menntunarlegan og faglegan bakgrunn. Í 4. mgr. 29. gr. laga 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og rekstur lífeyrissjóða kemur fram að þegar stjórnarmenn eru fleiri en þrír skuli tryggt að hlutfall hvors kyns verði ekki lægra en 40%. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skal fulltrúaráð sjóðsins staðfesta tilnefningu aðildarfélaga í stjórn. Í samþykktum er einnig tilgreint að stjórnarmenn skuli búa yfir nægjanlegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt. Þá er kveðið á um í starfsmannastefnu að Stapi leggur áherslu á að fá til liðs við sig öflugt, áreiðanlegt og metnaðarfullt starfsfólk með fjölbreyttan bakgrunn og góða menntun. Við ráðningar er horft til menntunar, þekkingar, reynslu og hæfni. Þá skal gætt jafnræðis hvað varðar kyn, þjóðerni, trú og aldur. Aukinheldur er horft til persónueinkenna því starfsmenn sjóðsins þurfa að falla að þeirri menningu sem sjóðurinn sækist eftir.

Jafnmargir karlar og konur sitja í stjórn sjóðsins. Fjórir af sex skilgreindum lykilstarfsmönnum sjóðsins eru karlar.

Helstu niðurstöður árangursmats stjórnar

Niðurstöður árangursmats stjórnar er að samstarf stjórnarmanna gangi vel og allir stjórnarmenn hafi tækifæri til að tjá skoðun sína á stjórnarfundum. Upplýsingar fyrir stjórnarfundum berist tímanlega sem er forsenda upplýstrar ákvörðunartöku stjórnar. Samanlögð reynsla stjórnarmanna sjóðsins er löng og meirihluti stjórnarmanna hefur langa og fjölbreytta reynslu á sviði fjármála eða framkvæmd kjarasamninga sem gagnast í stjórnarstörfum. Meðal veikleika stjórnar telur stjórnin nokkra áhættu felast í fyrirsjáanlegum mannbreytingum stjórnar þegar þeir þrír stjórnarmenn sem hafa setið lengst í stjórn sjóðsins þurfa frá að hverfa í vor vegna ákvæða um átta ára hámarki á skipunartíma þeirra. Af þessum sökum er nauðsynlegt að móttaka nýrra stjórnarmanna verði öflug og hugað að samfellu þekkingar við kjör stjórnar hverju sinni.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Upplýsingar um stjórnarmenn, endurskoðunarnefnd og framkvæmdastjóra:

Stjórn:

Erla Jónsdóttir, fædd 1974. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Varamaður frá ársfundi 2014. Tók sæti sem aðalmaður nóvember sama ár, var kjörin í aðalstjórn á ársfundi 2015. Varaformaður stjórnar frá ársfundum 2017, 2019 og 2021 og formaður stjórnar frá ársfundum 2018, 2020 og 2022. Erla er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: B.Sc. í rekstrarfræðum frá Háskólanum á Akureyri
- Starf: Framkvæmdastjóri og eigandi Lausnamið ehf. og oddviti sveitastjórnar Skagabyggðar
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Landssamtökum lífeyrissjóða, stjórnarmaður í Lausnamiðum ehf., stjórnarmaður í Byggðarsamlagi um félags- og skólaþjónustu í A-Hún, stjórnarmaður í veiðifélagi Hallár og stjórnarmaður í Valkyrjuferðum ehf.

Dagmar Ýr Stefánsdóttir, fædd 1982. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörin á ársfundi 2022. Dagmar Ýr er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: B.A. í fjölmiðlafræði frá Háskólanum á Akureyri
- Starf: Yfirmaður samskipta og samfélagsmála hjá Alcoa Fjarðaáli
- Önnur trúnaðarstörf: Sit í háskólaráði Háskólans á Akureyri og er í heimstjórn Fljótsdalshéraðs í Múlaþingi

Guðný Hrund Karlsdóttir, fædd 1971. Fulltrúi stéttarféлага. Kjörin aðalmaður á ársfundi 2022. Guðný Hrund er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand. Oecon frá Háskóla Íslands í viðskiptafræðum, sérsvið fjármál. MA frá Háskólanum á Akureyri í Fjölmiðla- og boðskiptafræðum
- Starf: Sérfræðingur hjá Tvíhliða bókhaldi ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Íslandspósti ohf.

Oddný María Gunnarsdóttir, stjórnarmaður, fædd 1955. Fulltrúi stéttarféлага. Kjörin í stjórn á ársfundi 2019. Oddný María er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Sveinspróf í pípulögnum, lokapróf á húsasmíðabraut frá FNV
- Starf: Skógarbóndi

Sverrir Mar Albertsson, fæddur 1958. Fulltrúi stéttarféлага. Kjörinn varamaður á ársfundi 2013. Tók sæti sem aðalmaður í stjórn á árinu 2014. Kjörinn aðalmaður í stjórn á ársfundi 2015. Sverrir Mar er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Stúdent frá Flensborgarskóla, nám í Læknadeild HÍ, fjölmiðlanám í Carleton University- School of Journalism, nám við HÍ í fjármálastjórn og verkefnastjórnun
- Starf: Framkvæmdastjóri AFLs Starfsgreinafélags
- Önnur trúnaðarstörf: Endurskoðunarnefnd Stapa lífeyrissjóðs, stjórnarmaður í Útgáfufélagi Austurlands ehf., stjórnarmaður í Námsveri ehf. og ýmis nefndarstörf á vegum AFLs, ASÍ og landssambanda ASÍ

Tryggvi Jóhannsson, fæddur 1973. Fulltrúi stéttarféлага. Kjörinn varamaður á ársfundi 2014 og aðalmaður á ársfundi 2015. Varaformaður stjórnar frá ársfundi 2020 og 2022 og formaður stjórnar frá ársfundi 2021. Tryggvi er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Grunnskólapróf, ýmis starfstengd námskeið
- Starf: Starfandi varaformaður Einingar-Iðju
- Önnur trúnaðarstörf: Formaður í stjórn Matvæla- og þjónustudeildar Einingar-Iðju, situr í trúnaðarráði og í samninganefnd Einingar-Iðju

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Unnar Már Pétursson, stjórnarmaður, fæddur 1965. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörinn í stjórn á ársfundi 2018. Unnar Már er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand oecon frá Háskóla Íslands
- Starf: Fjármálastjóri Ramma hf.
- Önnur trúnaðarstörf: Endurskoðunarnefnd Stapa lífeyrissjóðs, Karlsberg ehf. framkvæmdastjóri og meðstjórnandi, Marteinn Haraldsson ehf. framkvæmdastjóri, Primex Medical Investments ehf. framkvæmdastjóri og meðstjórnandi, Primex ehf. meðstjórnandi, frída ehf. stjórnarmaður, Arctic Seafood Ltd. stjórnarmaður.

Valdimar Halldórsson, fæddur 1973. Fulltrúi Samtaka atvinnulífsins. Kjörinn aðalmaður á ársfundi 2017.

Valdimar er óháður Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Stúdentspróf frá Framhaldsskólanum á Húsavík, B.A. í hagfræði frá Háskóla Íslands, M.Sc. í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands
- Starf: Ráðgjafar-/stjórnarstörf
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarformaður Fríhafnarinnar ehf., varastjórnarmaður í Isavia ohf., stjórnarmaður í Nýsköpunarsjóði atvinnulífsins, stjórnarmaður í Fjárfestingarfélagi Þingeyinga ehf., varamaður í stjórn í Skúlagarði fasteignafélagi ehf.

Endurskoðunarnefnd:

Ragna Hrund Hjartardóttir, fædd 1969 . Ragna Hrund er óháð Stapa lífeyrissjóði.

- Menntun: Cand oecon frá Háskóla Íslands, sérvið reikningshald og endurskoðun og löggiltur endurskoðandi
- Starf: Framkvæmdastjóri RH endurskoðun ehf.
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Naflanum ehf. og NPA umsýsluaðila, félagasamtökum

Sverrir Mar Albertsson (sjá umfjöllun hér að framan)

Unnar Már Pétursson (sjá umfjöllun hér að framan)

Framkvæmdastjóri:

Jóhann Steinar Jóhannsson, fæddur 1982.

- Menntun: B.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Reykjavík og M.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Lund í Svíþjóð
- Önnur trúnaðarstörf: Stjórnarmaður í Bakkastakk slhf. og Reiknistofu lífeyrissjóðanna hf. og situr í fastanefnd á vegum Landssamtaka lífeyrissjóða um fjárfestingarumhverfi lífeyrissjóða